

Interpellation om att skapa en "Vackra stigen" i Uppsala

Uppsala har ett centralt stadsrum som i delar håller världsklass. Det är ett stadsrum med berättelser som mycket bättre än hittills kan stärka Uppsala som besöksort för turister. Turister som gärna får stanna i Uppsala fler än några timmar. Ett enkelt sätt att göra centrala Uppsala till en attraktivare besöksort är att skapa ett skyltat promenadstråk som inkluderar en berättelse om personer och platser. Skyltarna kan med fördel vara sponsrade av privatpersoner eller juridiska personer. Promenadstråket kan med fördel starta vid Resecentrum. Promenadstråket skulle kunna kallas "Vackra stigen".

En mycket attraktiv vandring, och berättelse, kan göras genom att gå längs Bangårdsgatan till Fyrisån, promenera söder ut och över Islandsbron. Promenera in i Stadsträdgården. Gå förbi Svettis och upp för den södra slottsbacken. Promenera in i Botaniska trädgården. Promenera in i stadskyrkogården. Promenera vidare till Engelska parken. Promenera ner vid Carolina Rediviva. Gå vidare till Helga Trefaldighets kyrka och Gustaf II Adolfs obelisk. Gå till Skytteanum, Universitetsaulan, Domkyrkan och ned till Saluhallen. Därefter en promenad längs Fyrisån till Bangårdsgatan och tillbaka till Resecentrum.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

Anser du att Uppsala kommun bättre kan göra centrala Uppsala attraktivt för turister?

Tror du att ett skyltat promenadstråk som leder Uppsalabor och turister längst en vacker led med intressanta berättelser kan öka Uppsalas attraktion som turistort?

Tror du att sponsorer kan vara intresserade av att bidra till att göra Uppsala till en attraktivare turistort?

Stefan Hanna

Kommunalråd

Kommunstyrelsen
Erik Pelling

Svar på interpellation från Stefan Hanna (-) om att skapa en ”Vackra stigen”

Stefan Hanna (-) ställer ett antal frågor/påståenden om vad jag tycker om möjligheterna att skapa en ”Vackra stigen” i Uppsala.

Uppsala Kommun/Destination Uppsala arbetar idag aktivt för att öka Uppsalas attraktivitet för besökare, skapa fler reseanledningar och aktiviteter för att förlänga besöket - och det behöver vi fortsätta med!

Vi deltar aktivt i utvecklingsgrupper för flera av stadens områden där vi bejakar intressen för att skapa attraktivitet och upplevelser för besökare både i city och på landsbygden. Vi för också nära dialog med näringsidkare inom besöksnäringen för att skapa möjligheter för dem att utveckla sina verksamheter. Vi genomför löpande intervjuer med besökare för att öka kunskap om reseanledningar, intresse och vad man gör under sitt besök i Uppsala. Syfte att lära oss mer om våra besökare och identifiera utvecklingsbehov.

Vi har ett nära samarbete med Uppsala Citysamverkan vilka jobbar med stöd från Uppsala Kommun för en levande och attraktiv stadskärna för både Uppsalabor och besökare. I innerstadsstrategin för Uppsala nämns utveckling av kulturstråket som en prioriterad inriktning: Uppsalas mest värdefulla historiska miljöer ska knytas samman och aktiveras genom att skapa fler målpunkter.

Anser du att Uppsala kommun bättre kan göra centrala Uppsala attraktivt för turister?
Ja! Allt går att utveckla, i takt med omvärlden.

Tror du att ett skyltat promenadstråk som leder Uppsalabor och turister längst en vacker led med intressanta berättelser kan öka Uppsalas attraktion som turistort? Det låter som en trevlig aktivitet för besökare på plats men kanske inte något som lockar nya besökare.

Tror du att sponsorer kan vara intresserade av att bidra till att göra Uppsala till en attraktivare turistort? Ja, och det görs redan idag genom tex Världsklass Uppsala och Uppsala Convention Bureau. Självklart tittar vi löpande på hur vi utvecklar och hittar fler samarbeten.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Fortsatt utveckling av hbtq-diplomering

Hbtq-diplomering eller hbtq-certifiering av kommunala verksamheter är ett sätt att säkerställa inkluderande och diskrimineringsfritt bemötande för alla som kommer i kontakt med kommunens verksamheter och är en viktig del av vårt arbete för ett Uppsala för alla.

Vi tycker det är bra att minoritetsstyret fortsätter med det arbete som Vänsterpartiet under föregående mandatperiod var ansvarig för och ser med glädje på hbtq-diplomeringen av kommunens träffpunktsverksamheter. Vi ser många fler möjligheter till fortsatt arbete med att diplomera eller certifiera verksamheter för att stärka HBTQI-personers livskvalitet och rättigheter. Det finns många verksamheter kvar, exempelvis äldreboenden, skolenheter och socialtjänstverksamheter, som hittills inte har diplomerats eller certifierats.

Med anledningen av att frågan gäller flera av kommunens verksamheter ställer jag följande fråga till styrets yttersta representant, kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

Vilka ytterligare verksamheter i Uppsala kommun har styret i avsikt att hbtq-diplomera eller certifiera?

Givet att styret planerar att fortsätta arbetet med hbtq-diplomering, finns det en tidsplan för i vilken takt detta planeras ske?

Hanna Victoria Mörck (v)

Datum:
2020-02-17

Kommunalråd
Linda Eskilsson (MP)

Svar på interpellation om fortsatt utveckling av hbtq-diplomering

I dagsläget hbtq-diplomeras cirka åtta verksamheter per år i Uppsala kommun och därutöver genomförs cirka åtta hbtq- grundutbildningar.

Ett hbtq-diplom gäller i två år och behöver därefter förnyas. Sedan 2019 erbjuder kommunledningskontoret möjligheten att delta i en omdiplomeringsprocess till de verksamheter vars diplom har gått ut.

Omfattningen ovan vad gäller utbildningsinsatser kräver en 90%-tjänst. Hbtq-diplomeringsutbildningen togs fram utifrån ett KS-uppdrag i Mål och Budget 2016 och har utvecklats till en efterfrågad verksamhet.

Vilka ytterligare verksamheter i Uppsala kommun har styret i avsikt att hbtq-diplomera eller certifiera?

Verksamheter som får diplom 2020:

Redan godkända: Fyrislundsgatan 62 plan 4 (omsorgsnämnden - OSN), Offentlig konst (kulturnämnden - KTN) och Uppsala Bibliotek Gemensamma resurser (KTN).

Pågående diplomering process som avslutas under våren 2020: Myrberska gården (äldrenämnden - ÄLN), Östra och Norra Boendestöd + Kom vidare (OSN), Allaktivitetshuset, Fyrislunds fritidsklubb, Treklangens fritidsklubb och Sävja fritidsgård (KTN).

Verksamheter som planerar att genomföra en hbtq-diplomeringsutbildning under hösten 2020: Knutby skola (utbildningsnämnden - UBN), Bibliotek västra enheten (KTN) samt Rådgivning och bistånd (ÄLN).

Verksamheterna anmäler själva sitt intresse för att genomföra en hbtq-diplomeringsprocess och det är öppen för alla kommunala verksamheter. Vi genomför också uppsökande verksamhet. Urvalet av verksamheter sker utifrån olika prioriteringskriterier så som:

- bedömd effekt för verksamhetens målgrupp
- verksamheter som når prioriterade målgrupper i mål och budget, t.ex. äldre
- verksamheter som når många invånare och fungerar som förebilder, exempelvis elitfotbollslagen
- spridning och helhet vad gäller kommunens samlade hbtq-diplomerade verksamheter

Verksamheter som erbjuds delta i en omdiplomeringsprocess under 2020 är: Tiundaskolan (UBN), Nexus resurscentrum (socialnämnden - SCN), Övernäs HVB (SCN), Eksätra HVB (SCN), Fritid (Norra, Västra, Östra, Grand) (KTN), Öppen förskola (UBN),

Uppsala Konstmuseum (KTN), Ungdomscentrum (SCN), Familjeenheten Sävja (SCN), Familjeenheten Gottsunda (SCN) och Bibliotek Norra enhet (KTN).

Givet att styret planerar att fortsätta arbetet med hbtq-diplomering, finns det en tidsplan för i vilken takt detta planeras ske?

Vid kvarvarande tjänstegrad av utbildarna fortsätter vi att hbtq-diplomera cirka åtta verksamheter per år, vi håller i cirka åtta hbtq- grundutbildningar och erbjuder omdiplomeringsprocesser till de verksamheter som behöver omdiplomeras med 10 – 15 verksamheter per år.

För 2021 planeras diplomering av gata, park, natur och eventuellt också för Utbildningsförvaltningens utvecklingsenhet om de inte diplomas tillsammans med en annan verksamhet i redan hösten år 2020.

Fortsatt utveckling av hbtq-diplomering

Hbtq-diplomering eller hbtq-certifiering av kommunala verksamheter är ett sätt att säkerställa inkluderande och diskrimineringsfritt bemötande för alla som kommer i kontakt med kommunens verksamheter och är en viktig del av vårt arbete för ett Uppsala för alla.

Vi tycker det är bra att minoritetsstyret fortsätter med det arbete som Vänsterpartiet under föregående mandatperiod var ansvarig för och ser med glädje på hbtq-diplomeringen av kommunens träffpunktsverksamheter. Vi ser många fler möjligheter till fortsatt arbete med att diplomera eller certifiera verksamheter för att stärka HBTQI-personers livskvalitet och rättigheter. Det finns många verksamheter kvar, exempelvis äldreboenden, skolenheter och socialtjänstverksamheter, som hittills inte har diplomerats eller certifierats.

Med anledningen av att frågan gäller flera av kommunens verksamheter ställer jag följande fråga till styrets yttersta representant, kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

Vilka ytterligare verksamheter i Uppsala kommun har styret i avsikt att hbtq-diplomera eller certifiera?

Givet att styret planerar att fortsätta arbetet med hbtq-diplomering, finns det en tidsplan för i vilken takt detta planeras ske?

Hanna Victoria Mörck (v)

Interpellation om språkkunskaper inom kommunal omsorgs verksamhet

Kommunens politiker och tjänstemän måste ständigt arbeta med att säkerställa rimlig kvalitet kopplat till kommunalt skattefinansierade verksamheter. Fungerande kommunikation mellan människor är av stor praktisk betydelse för att säkerställa kvaliteten i samverkan mellan personal och den som ska tjänas. Fungerande kommunikation är också mycket viktig för att säkerställa rimlig kvalitet i kommunikationen mellan medarbetare. En mycket viktig kvalitetsaspekt inom skattefinansierade tjänster är att berörd personal har rimliga baskunskaper i svenska. Särskilt inom omsorg och vård där de som ska tjänas är sköra.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

Anser du att det är viktigt att personal som arbetar på uppdrag av Uppsala kommun har rimliga kunskaper i svenska?

Hur säkerställer Uppsala kommun att personal som utför skattefinansierade tjänster åt kommunen har rimliga språkkunskaper i svenska?

Hur anser du att Uppsala kommun ska agera om det framkommer tydliga klagomål om bristande svenskakunskaper kopplade till personal inom omsorg och vård?

Anser du att det är ett rimligt baskrav för en tills vidare anställning att man har goda baskunskaper i svenska?

Stefan Hanna

Kommunalråd

Datum:
2020-02-14Äldrenämnden
Caroline Hoffstedt

Svar på interpellation från Stefan Hanna (-) om språkkunskaper inom kommunal omsorgsverksamhet

Stefan Hanna har ställt ett antal frågor om hur vi säkerställer att medarbetare i äldreomsorgen behärskar det svenska språket. Frågorna besvaras nedan.

Anser du att det är viktigt att personal som arbetar på uppdrag av Uppsala kommun har rimliga kunskaper i svenska?

Ja, att våra medarbetare behärskar det svenska språket är oerhört viktigt för att kunna ge en god och trygg omsorg till Uppsalas äldre. Det är viktigt för ett gott bemötande, men också för att klara det lagstadgade ansvaret för dokumentation, journalöverföring och informationsöverföring.

Hur säkerställer Uppsala kommun att personal som utför skattefinansierade tjänster åt kommunen har rimliga språkkunskaper i svenska?

Först och främst säkerställs detta i rekryteringsprocessen där arbetsgivaren bedömer om medarbetaren har den språkkompetens som krävs för uppdraget. Därutöver arbetar vi med så kallade språkbud för att förbättra språkkunskaperna hos befintliga medarbetare. Språkbuden har till uppgift att stötta kollegor i frågor som gäller språkutveckling, t.ex. vid dokumentation, telefonsamtal med mera. Språkbuden ska också säkerställa att viktig information uppfattas av alla medarbetare. Vidare har jag gett äldreförvaltningens direktör i uppdrag att undersöka möjligheterna till vidareutbildning i svenska språket med särskilt fokus på vårdokumentation.

Hur anser du att Uppsala kommun ska agera om det framkommer tydliga klagomål om bristande svenskunskaper kopplade till personal inom omsorg och vård?

Klagomål gällande språk hanteras på samma sätt som andra klagomål hanteras, dvs. genom att utreda och hantera händelsen. Klagomålet hanteras genom att dokumentera bristen samt att stödja medarbetaren att ta till de åtgärder som krävs, exempelvis utbildning. Arbetsgivaren arbetar också såsom nämnts ovan med språkstödande insatser i form av språkstödare och språkbud.

Anser du att det är ett rimligt baskrav för en tillsvidare anställning att man har goda baskunskaper i svenska?

Ja.

Caroline Hoffstedt (S)

Kommunalråd

Nya miljarder till välfärden

Måndag den 20 januari svarade regeringen på Vänsterpartiets krav på mer pengar till kommuner och regioner. Sju och en halv miljarder kronor extra ska satsas på att stärka den hårt pressade kommunsektorn och trygga medborgarnas tillgång till en bra vård, skola och omsorg.

Detta är ett viktigt steg i rätt riktning som Vänsterpartiet har fått regeringen att lägga fram. Frågan är i skrivande stund inte avgjord i riksdagen och slutsumman till Uppsala därmed inte känd. Sju och en halv miljarder är en mindre summa än vad Vänsterpartiet begärde till välfärden men med tanke på de besparingar som minoritetsstyret vill tvinga på Uppsala kommun känns det ändå hoppfullt. Vi vill att välfärdspengarna ska användas till att förhindra varje nedskärning som går och inte bara läggas på hög.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

- hur avser minoritetsstyret fördela resurserna?
- kommer styret att säkerställa att resurserna läggs på välfärden och inte på att öka kommunens resultat/vinst?

Tobias Smedberg (v)

Kommunstyrelsen
Erik Pelling

Svar på interpellation från Tobias Smedberg (V) om välfärdspengar

Tobias Smedberg (V) ställer ett antal frågor om potentiella välfärds miljarder.

Osäkerhet råder fortfarande när det gäller riksdagens beslut om mer pengar till kommunsektorn. För en långsiktigt hållbar ekonomi behöver vi ha långsiktiga förutsättningar och till exempel måste det vara tydligt om medel som eventuellt skjuts till under 2020 också finns kvar 2021 och kommande år.

I budget för 2020 sköts betydande resurser till för de verksamheter som hade underskott. Detta kunde vi göra, trots att det sent under 2019 beslutades om ny kostnadsutjämning för kommuner och regioner, vilket för Uppsalas del innebar en försämring för 2020 på drygt 50 mnkr. När förändringen är fullt ut genomförd 2023 kommer vi att ha tappat närmare 300 mnkr vid tidigare utjämningsmodell.

Självklart välkomnar jag nya resurser för utmaningar i välfärden men vi måste säkra att de används på bästa sätt. Det tror jag också att kommunens skattebetalare förväntar sig. Det absolut viktigaste är att verksamheten har långsiktiga och hållbara planeringsförutsättningar att förhålla sig till. Om vi nu får medel under 2020 så är det välkommet, särskilt då läget är mycket ansträngt. I den mycket färskaste skatteprognosen från SKL tappar Uppsala ca 43 mnkr redan 2020 och jämfört med prognosen i mål och budget tappar Uppsala 60 mnkr i intäkter år 2021 och något lägre åren därefter. Detta innebär att merparten av intäkterna från de utlovade statsbidragen kommer att ätas upp av ett intäktsbortfall.

Efter mars månad gör vi den första större samlade prognosen och då vet vi mer om hur verksamheterna har klarat sitt uppdrag hittills i år. Det skulle därför vara rent oansvarigt att göra utfästelser här idag.

Vi måste ha grundliga analyser kring var och hur pengarna behövs mest och det handlar om det längre perspektivet. Självklart välkomnar jag de aviserade extra välfärdspengarna men de behöver finnas där långsiktigt och vi vet att det egentligen skulle behövas ännu mer pengar.

Vi har under ett antal år arbetat hårt med ekonomistyrning och kostnadseffektivitet. Vårt mål har varit att vi ska ligga i linje eller under referenskostnaden. Hade vi inte gjort den resan hade det saknats ytterligare 700 mnkr. Detta är något jag stolt över och något jag vill hålla i. Verksamhet som ständigt omprövas och utvecklas så att vi säkerställer framtidens resurser till välfärden.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

2020-01-10

Interpellation om Försvarsmaktens expansion och cykelvägen vid Ulva kvarn

Från att vilja avveckla Försvaret på Ärna har Staten istället bland annat börjat stärka landets försvarsförmåga på Ärna. Några partier var tillräckligt förutseende att inse detta behov och agerade tydligt mot staten om att en civilflygplats inte var rätt väg att gå. Försvaret är mycket viktigt för landets säkerhet och för vår tekniska näringslivsutveckling. Samtidigt ligger Ärna försvarsområde mycket centralt i Uppsala. I flera fall har Försvarsmakten lagt in sitt veto mot kommunala byggplaner. Bland annat mot vindkraftsparker samt mot höjden på planerade byggen. De processer som tillämpas för prövning av Försvarets veto upplever jag som mycket kostsamma då Försvarsmakten idag enbart ger sin syn på ett begärt bygglov i samband med att ett konkret förslag finns. I ljuset av att Uppsalas exploateringsbara ytor kraftigt begränsas av Försvarsmaktens intressen och stora naturskyddade områden är det viktigt för Uppsala att förbättra samarbetet med Försvarsmakten.

Uppsala kommun, och svenska staten, har lagt ner mycket pengar på att bygga en för många efterlängtd fullständig cykelväg längs Fyrisån mellan Bälinge och Uppsala. Kostnaderna är kopplade till utredningar samt bygge av delar av den av många önskade sträckan. Under Alliansens ledning fram till 2014 anklagade främst Socialdemokraterna, genom kommunalrådet Erik Pelling, Alliansen för att stoppa färdigställandet av cykelvägen. Dåvarande ordföranden för Gat- och Samhällsmiljönämnden, Stefan Hanna, redogjorde gång efter gång om sakfrågan och att Försvaret av säkerhetsskäl inte accepterade färdigställandet av cykelvägen. Spaltmeter av insändare och debattartiklar har skrivits i frågan. Sjukt nog fler insändare och debattartiklar än kopplat till den planerade gigantiska investering i kapacitetsstark kollektivtrafik i Södra Uppsala stad. Väldigt många av debattinläggen om cykelvägen var undertecknade av nuvarande kommunfullmäktiges ordförande, Erik Pelling. Nu har Socialdemokraterna styrt Uppsala i fem år. Socialdemokraterna, under ledning av Erik Pelling, hävdade hela tiden att det skulle vara enkelt att färdigställa cykelvägen om man bara ville.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande, Erik Pelling:

1. Vilka konsekvenser är kopplade till Försvarets/Flygvapnets expansionsplaner för Uppsala kommuns stadsbyggnadsutveckling?
2. På vilket sätt försöker Uppsala kommun utveckla samarbetet med Försvarsmakten för att underlätta stadsbyggnadsarbetet?
3. ~~Varför har inte Socialdemokraterna efter alla sina löften efter fem år vid makten ens påbörjat färdigställandet av den önskade cykelvägen vid Ulva kvarn?~~

Stefan Hanna
Kommunalråd

§ 8

Inlämnade interpellationer 27 januari 2020

KSN-2020-00024

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** fråga 1 i interpellation om el-sparkcyklar från Linnea Bjuhr (SD) inte får ställas men i övrigt får interpellationen framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 24 februari,
2. **att** fråga 3 i interpellation om Försvarsmaktens expansion och cykelvägen vid Ulva kvarn från Stefan Hanna (-) inte får ställas men i övrigt får interpellationen framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 24 februari,
3. **att** fråga 5 och 6 i interpellation om kvalitet kopplat till Särskilda boenden för äldre från Stefan Hanna (-) inte får ställas men i övrigt får interpellationen framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 24 februari,
4. **att** interpellation om samarbete kopplat till utmärkelserna årets Uppsalabo, årets mest kreativa Uppsalabo och årets marknadsförare av Uppsala från Stefan Hanna (-) inte får framställas,
5. **att** fråga 3 i interpellation om upphandling av matdistribution till människor med rätt till hemtjänst från Stefan Hanna (-) inte får ställas men i övrigt får interpellationen framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 24 februari, samt
6. **att** övriga listade interpellationerna får framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 24 februari 2020.

Reservation

Stefan Hanna (-) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande och lämnar följande skriftliga reservation:

Jag reserverade mig helt mot att interpellationen om utmärkelserna inte ansågs ligga inom kommunens ansvarsområden. Profilerings och varumärkesutveckling av Uppsala kommun ingår självklart i kommunens ansvarsområden.

Yrkande

Stefan Hanna (-) yrkar avslag på presidiets förslag till beslut i att-sats 2-5 och yrkar att de interpellationerna ska få ställas i sin helhet.

Beslutsgång

Ordföranden väljer att ställa var och en av att-satserna i kommunfullmäktiges presidiums förslag mot avslag.

Ordföranden ställer först att-sats 1 i presidiets förslag mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller presidiets förslag.

Ordföranden ställer därefter att-sats 2 i presidiets förslag mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller presidiets förslag.

Ordföranden ställer därefter att-sats 3 i presidiets förslag mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller presidiets förslag.

Ordföranden ställer därefter att-sats 4 i presidiets förslag mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller presidiets förslag.

Ordföranden ställer därefter att-sats 5 i presidiets förslag mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller presidiets förslag.

Ordföranden ställer därefter att-sats 6 i presidiets förslag mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller presidiets förslag.

Sammanfattning

Fråga 1 i interpellation om el-sparkcyklar från Linnea Bjuhr (SD) avser en uppgift för en annan myndighet och är inte en del av kommunens kompetens. Därför föreslås att den inte får ställas.

Fråga 3 i interpellation om Försvarsmaktens expansion och cykelvägen vid Ulva kvarn från Stefan Hanna (-) är riktad till och gäller Socialdemokraterna, inte en ordförande i en nämnd eller bolag. Därför föreslås att den inte får ställas.

Fråga 5 och 6 i interpellation om kvalitet kopplat till Särskilda boenden för äldre från Stefan Hanna (-) är oprecist formulerade och saknar ett bestämt innehåll. Därför föreslås att de inte får ställas.

Interpellation om samarbete kopplat till utmärkelserna årets Uppsalabo, årets mest kreativa Uppsalabo och årets marknadsförare av Uppsala från Stefan Hanna (-) gäller inte kommunens verksamhet. Därför föreslås att den inte får ställas.

Fråga 3 i interpellation om upphandling av matdistribution till människor med rätt till hemtjänst från Stefan Hanna (-) är oprecis och kan inte sägas ha ett bestämt innehåll. Därför föreslås att den inte får ställas.

Inlämnade interpellationer:

- Interpellation om ökad ekonomisk press ger ökad stress i socialnämnden från Per-Olof Forsblom (V)
- Interpellation om el-sparkcyklar från Linnea Bjuhr (SD)
- Interpellation om driftskostnader för idrottsanläggningar från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om kvalitet kopplat till Särskilda boenden för äldre från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om upphandling av matdistribution till människor med rätt till hemtjänst från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om samarbete kopplat till utmärkelserna årets Uppsalabo, årets mest kreativa Uppsalabo och årets marknadsförare av Uppsala från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om att skapa en ”Vackra stigen” i Uppsala från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om språkkunskaper inom kommunal omsorgs verksamhet från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om investerarpolicy från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om Försvarsmaktens expansion och cykelvägen vid Ulva kvarn från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om bidrag till Ibn Rushd från Jonas Segersam (KD)
- Interpellation om sexuella trakasserier och övergrepp i kommunens verksamheter från Lovisa Johansson (FI)
- Interpellation om hbtq-diplomering från Hanna Victoria Mörck (V)
- Interpellation om kuratorer från Hanna Victoria Mörck (V)
- Interpellation nya miljarder till välfärden från Tobias Smedberg (V).

Datum:
2020-02-17

Kommunstyrelsen
Erik Pelling

Svar på interpellation från Stefan Hanna (-) om försvarsmaktens expansion

Stefan Hanna (-) ställer ett antal frågor om försvarsmaktens expansion kopplat till Uppsalas stadsbyggnad.

Vilka konsekvenser är kopplade till Försvarets/Flygvapnets expansionsplaner för Uppsala kommuns stadsbyggnadsutveckling?

Försvarsmakten har inte aviserat ytterligare skyddsavstånd eller andra restriktioner på grund av den expansion som sker vid Uppsala garnison/Uppsala övningsflygplats vid Ärna, eller annorstädes.

På vilket sätt försöker Uppsala kommun utveckla samarbetet med Försvarsmakten för att underlätta stadsbyggnadsarbetet?

Vi arbetar huvudsakligen genom Länsstyrelsen, som samordnar de statliga intressena. Försvarsmakten svarar också direkt på mer precisa frågor när vi har sådana. Både Såväl Försvarsmakten som Länsstyrelsen är väl medvetna om problemet hur höjdbegränsningarna för ny bebyggelse, som faller ut av riksintresset, hanteras i aktuell förordning.

Vi har även kontakt med regeringskansliet när det gäller eventuell påverkan på byggnadshöjder inom de sydöstra stadsdelarna, där en fördjupad översiktsplan nu tas fram. Slutligen har vi påtalat för myndigheten för samhällsskydd och beredskap att stamnätet för el-överföring borde få status av riksintresse för totalförsvaret.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation om investerarpolicy

Ett av Uppsala kommuns viktigaste mål är att bidra till att det skapas många nya jobb i vår kommun. För att det ska bli verklighet krävs att befintliga företag, och andra arbetsgivare, genomför omfattande investeringar i Uppsala. Investeringar främst i form av verksamhetslokaler, arbetsutrustning och kompetensuppbyggnad. Det är viktigt att de som överväger att etablera sig i Uppsala förstår kommunens inställning till etableringar. Därför är det viktigt att en enklare policy arbetas fram som klargör processen som kommun serverar verksamheter som önskar etablera sig här med. Det är också viktigt att kommunen klargör hur den hjälper till att identifiera byggbar mark för en etablering.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

Anser du att det är viktigt att kommunen enkelt beskriver för intressenter hur kommunen kan hjälpa ett företag eller annan verksamhet att etablera en verksamhet i Uppsala kommun?

Anser du att det är viktigt att tydligt redogöra för eventuella undantag där vi inte till exempel önskar vissa investerare i Uppsala kommun?

Stefan Hanna

Kommunalråd

Kommunstyrelsen
Erik Pelling

Svar på interpellation från Stefan Hanna (-) om en investerarpolicy

Stefan Hanna (-) ställer ett antal frågor om möjligheter för investerare att etablera sig i Uppsala.

Anser du att det är viktigt att kommunen enkelt beskriver för intressenter hur kommunen kan hjälpa ett företag eller annan verksamhet att etablera en verksamhet i Uppsala kommun?

Självklart är det viktigt att kommunen beskriver sina processer på ett enkelt sätt så att alla kan få snabb service, och i detta fall företag och verksamheter kan etablera sig i Uppsala kommun. Ingen etableringsprocess är den andra lik och behoven av stöd varierar och är till viss del individuella. På kommunens hemsida finns idag processen lättillgänglig och beskriven i stora drag på ett övergripande sätt, även kontaktuppgifter till kompetenser som kan ge fördjupad och mer information och kunskap snabbt.

Av största betydelse är att så snart som möjligt komma till en dialog med intressenten/verksamheten för att på så sätt identifiera kritiska nyckelfrågor där Uppsala kommun kan bidra eller koordinera insatser och kontakter för möjligheten till etablering. Uppsala kommuns etableringsservice ger direkta möjligheter att säkra snabb dialog med intressent och erbjuda möjligheter efter analys, såsom kommunalt markbestånd eller förmedla kontakt med privata aktörer, till att koordinera relevanta myndighetsprocesser inom det kommunala ansvarsområdet och därtill att informera om etableringsförutsättningar.

Den som söker lokal eller mark för etablering av sitt företag hänvisas att vända till enheten för Näringsliv, etablering på Uppsala kommun för individuellt råd och stöd. Alternativt själv söka lämpliga lokaler på i länkade lokaldatabaser eller kontakta de olika företagsparker och fastighetsbolag som finns i kommunen.

När det gäller kommunalägd mark för verksamheter så säljs den på marknadsmässiga villkor i enlighet med beslutade processer- efter anbudsförfarande eller fastpris mot extern värdering i enlighet med gällande regelverk. Så länge som efterfrågan är större än utbudet görs en prioritering av aktörer som anmält intresse.

Anser du att det är viktigt att tydligt redogöra för eventuella undantag där vi inte till exempel önskar vissa investerare i Uppsala kommun?

Det kan finnas skäl att undvika vissa investerare, som exempel vid misstanke/belägg för brottslig verksamhet, eller om det kan finnas säkerhetskydds- eller totalförsvarsskäl att undvika någon aktör, och då följa rekommendationer från ex Regeringen eller relevant myndighet gällande vissa länder eller investerare.

Ansvariga tjänstepersoner för etableringsarbetet rådgör löpande tillsammans med andra kompetenser såsom juridik, upphandling eller säkerhet internt inom Uppsala kommun om eventuella frågor uppstår. Tydliga svar ska självklart eftersträvas.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Minst en kurator per 300 elever

”Forskningen visar också att den enskilt viktigaste faktorn för barns och ungas framtid och hälsa, är att klara skolan.”

Så skriver Akademikerförbundet SSR på sin hemsida och i rapporten *Sambandet mellan psykisk ohälsa, skolmiljö och skolresultat*. Vidare står det att:

”I en undersökning som Akademikerförbundet SSR genomförde 2013 riktad till skolkuratorer uppgav en majoritet (43 %) att de hade mellan 500 och 1 000 elever i sitt upptagningsområde. 12 % hade till och med fler än 1 000 elever och det har förekommit skolkuratorer som har upp till 6000 elever. Enligt samma undersökning är 300 elever per skolkurator brytpunkten för när skolkuratorer upplever att de kan göra ett gott arbete.

Kurators uppdrag innebär att föra in psykosocialt arbete i skolan för att bidra till att eleven uppnår kunskapsmålen. Att se eleven i sitt sammanhang innebär att ta reda på och förstå hur eleven har det på fritiden, i familjen och i klassen. Det innebär också att arbeta för förändring och att arbeta för att problem inte ska uppstå eller förvärras.

Kuratorn ska också arbeta med skolans värdegrundsarbete, likabehandlingsplaner, handlingsplaner för ökad närvaro, krishantering, mot droger, mobbning och inte minst att handleda lärare i psykosociala frågor. Allt med syfte att undanröja hinder för elevers lärande, för att elever ska må bra och utvecklas positivt enligt skolans mål om ”kunskap, fostran, hälsa”.

Med stöd av undersökningar med våra medlemmar som arbetar som skolkuratorer driver vi ett elevunderlag på 300 elever per skolkurator och att ingen skolkurator ska ansvara för mer än tre skolor.”

Mot bakgrund av detta, och att vi vet att elever mår allt sämre, att resultat har dippat i perioder, (även om den senaste PISA undersökningen från december 2019 visar på bättre resultat), skolan blir allt mer ojämlig, att klasskillnader, segregation och oro finns i vissa stadsdelar och att många är oroliga för rekryteringen till gängkriminalitet och hur finansieringen av skolan ser ut i ett läge då kommunerna får det allt tuffare ekonomiskt, kan man fråga sig hur styret ser på denna fråga.

Med anledning av ovanstående ställer jag följande frågor till utbildningsnämndens ordförande:

Grundläggande frågor:

Hur många elever har varje kurator ansvar för i Uppsala idag?

Vad tycker du är ett rimligt riktmärke för hur många elever en kurator kan ha ansvar för?

Alternativa frågor beroende på svar på de två första frågorna:

Om ditt riktmärke är lägre än det antal elever som kuratorer har ansvar för idag, vad avser du göra åt saken?

Om ditt riktmärke är högre eller lika med det antal som kuratorer ansvar för idag, hur kommer du fram till den ståndpunkten, i strid med rekommendationen från Akademikerförbundet SSR?

Hanna Victoria Mörck (v)

Svar på interpellation gällande minst en kurator per 300 elever

Hanna Victoria Mörck (V) har i en interpellation ställt en fråga avseende hur många elever Uppsalas kuratorer har ansvar för.

Varje ung människa måste få en god start i livet. En god psykisk hälsa är väsentlig för alla aspekter i livet: skolprestation, fritid, familje- och kompisrelationer såväl som för den fysiska hälsan. För att möta utmaningen med psykisk ohälsa i alla åldrar spelar skolans elevhälsa en viktig roll i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet, särskilt eftersom de finns nära eleverna i deras vardag. Därför måste det förebyggande arbetet och tidiga insatser prioriteras långsiktigt.

Nu till Hanna Victoria Mörcks frågor:

Hur många elever har varje kurator ansvar för i Uppsala idag?

Medianvärdet för antal elever per heltid är 608 stycken i Uppsalas grundskolor. Det finns således kuratorer som har hand om färre elever men även de som har hand om fler än så, ofta kopplat till att de har ett annat uppdrag och att det gäller elever i yngre åldrar. Medianvärdet för årskurs 6–9 är 451 stycken elever.

Vad tycker du är ett rimligt riktmärke för hur många elever en kurator kan ha ansvar för?

Antalet elever per kurator har betydelse för möjligheten att hålla god kvalitet i sitt arbete. Det är rektor som bygger elevhälsans organisation utifrån elevernas behov och behoven kan se olika ut i olika åldersgrupper och i olika elevgrupper. Behovet kan också vara beroende av hur bemanningen ser ut och vilka kompetenser som i övrigt finns att tillgå på en skola.

I skollagen ställs krav på en samlad elevhälsa som i första hand ska arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Inom elevhälsan behöver de medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatserna samverka tvärprofessionellt. Lärande och hälsa går hand i hand och därför är det betydelsefullt hur skolledare leder och organiserar arbetet med elevhälsan.

På utbildningsnämndens senaste sammanträde den 10 februari 2020 presenterades en kvalitetsanalys för grundskolan innehållandes en genomgång av skolornas bemanning av de lagstadgade kompetenserna i elevhälsan som visar på mycket stora skillnader i tjänsternas omfattning mellan skolorna. Medarbetarundersökningen visade också att flera yrkesgrupper i elevhälsan, främst SYV och kurator, har en lägre nöjdhetsgrad än övriga yrkesgrupper. Det identifierades ett behov av att stötta skolorna med nyckeltal för bemanning av dessa yrkesgrupper. Detta är något som vi tar på allvar och ska arbeta vidare med för att skapa en mer likvärdig elevhälsa i Uppsalas grundskolor. Att i nuläget ge ett numerärt svar på interpellantens fråga är därför inte möjligt.

I mål och budget för 2020 finns 1,5 miljoner avsatta för en insats kopplat till stärkt elevhälsa. Digitala kuratorer kan vara ett komplement för att ge elever en ökad tillgång till en kurator. Samtidigt tillkommer också nya kompetenser i skolorna som arbetar i anslutning till elevhälsan, som exempelvis socialpedagoger och socialarbetare med placering i skolan. Det pågår även ett arbete med att ta fram en handlingsplan för att förbättra ungas psykiska hälsa.

Helena Hedman Skoglund (L)
Ordförande utbildningsnämnden

Interpellation: Sexuella trakasserier i kommunens verksamheter

Metoo-upproppen där miljontals människor, med en överväldigande majoritet kvinnor vittnat om sexuella trakasserier, sexuellt våld och övergrepp på sina arbetsplatser och i samhället väckte politiskt intresse.

Metoo uppmärksammade en av våra största säkerhetskriser - utsattheten för sexuella trakasserier och övergrepp. I början av 2018 lyfte Feministiskt initiativ en interpellation om vilka åtgärder som tillsatts i kommunen i samband med metoo och uppmärksammande av sexuella trakasserier och övergrepp. Idag beskrivs metoo i tempus dåtid. Våldet har inte slutat och vi måste ta hotet mot frihet och människans fysiska och psykiska integritet på allvar.

I samband med metoo-rörelsen inrättades en grupp centralt på kommunledningskontoret för att bättre kunna samordna och stödja chefer i den här typen av frågor. Den 4 december 2017 gick kommunledningen ut med information till alla kommunanställda om den nolltolerans som råder mot kränkningar, trakasserier och diskriminering. Då uppmuntrades den som är utsatt att kontakta sina skyddsombud eller fackliga representant för att få hjälp att göra en anmälan. Chefer har också fått en checklista för man snabbt ska agera vid kännedom om den här typen av ärende.

Med anledning av detta vill jag fråga kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

- Var informationsspridningen om nolltolerans en engångsinsats?
- Vilka insatser görs idag, för att upptäcka och motverka sexuella trakasserier och övergrepp inom den kommunala verksamheten?

Lovisa Johansson (F!)

Kommunstyrelsen

Erik Pelling

Svar på interpellation från Lovisa Johansson (F!) om sexuella trakasserier i kommunens verksamheter

Lovisa Johansson ställer frågorna:

- Var informationsspridningen om nolltolerans en engångsinsats?
- Vilka insatser görs idag, för att upptäcka och motverka sexuella trakasserier och övergrepp inom den kommunala verksamheten? om insatsen om nolltolerans var en engångsinsats och frågor

Sexuella trakasserier ska inte förekomma i Uppsala kommun. Det är en prioriterad fråga och det kommer det att förbli så länge det behövs.

Informationsinsatsen i form av en nyhet Insidan, var en engångsinsats. Däremot jobbar vi kontinuerligt inom Uppsala kommun med att informera om nolltolerans och att förebygga och hantera kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier.

Information: Information om att Uppsala kommun har nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier ges i flera forum. Alla nya medarbetare i kommunen informeras om detta vid introduktionen.

Undersökningar: Varje år görs en medarbetarundersökning, som inkluderar fråga om detta. I den årliga uppföljningen av systematiskt arbetsmiljöarbete tillfrågas chefer och skyddsombud om Uppsala kommuns riktlinje för hälsofrämjande arbetsmiljö är känd i verksamheten. I riktlinjen framgår: "I Uppsala kommun gäller nolltolerans mot varje form av kränkning och mot arbetsskador, arbetsolycksfall och arbetssjukdom." Om riktlinjen inte är känd får verksamheten en åtgärdsplan som inkluderar att göra denna känd.

Utbildning: I Uppsala kommuns arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud går riktlinjen för hälsofrämjande arbete igenom, liksom den rutin som Uppsala kommun har för att förebygga och hantera kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier.

Underlag: Det finns ett gediget underlag som verksamheterna kan använda både i förebyggande arbete och för att hantera ev situationer som uppstår. Som komplement till rutinen för att förebygga och hantera kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier finns blankett för att anmäla, mall för dokumentation vid

utredning och förebyggande material till arbetsplatsträffar. Denna används också om resultatet av medarbetarundersökningen visar på brister i denna fråga.

Utredande arbete: I samband med me too-rörelsen skapades en grupp bestående av flera personer inom HR, som hade en beredskap att hantera t.ex. inkomna anmälningar om kränkande särbehandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. I dagsläget är så gott som alla verksamhetsnära HR aktiva i detta arbete, liksom ett flertal personer inom Arbetsgivarenheten.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

INTERPELLATION ANGÅENDE RÅN OCH FÖRNEDRING AV UNGA BROTTSOFFER

”UNGA KRIMINELLA SKA FÅNGAS UPP TIDIGARE” är den braskande förstasidesrubriken i UNT den 17 februari.

I SVT:s AGENDA den 16 februari kunde vi ta del av en skrämmande verklighet där ungdomar, framför allt med svensk bakgrund, blivit offer för rån och förnedring. Jag utgår ifrån att alla har vidareutbildat sig i frågan genom att se programmet. Programmet finns på SVT Play fram till 30 juni.

Vidare skriver UNT: ”Som UNT har rapporterat ökar ungdomsbrottsligheten kraftigt i Uppsala. Även otryggheten har vuxit, inte minst bland tjejer”.

När brottsligheten drabbar våra barn och barnbarn, innebär det hot mot våra allra innersta och mest fundamentala värderingar.

I slutet av januari hölls ett krismöte, där alla förvaltningar var samlade. UNT:s rapportering från mötet visa en fullständig vilsenhet från kommunens sida. Citat som: ”Alla verksamheter i Uppsala kommun kan göra mer för att öka tryggheten och minska brottsligheten”, ”att jobba hårdare mot kriminalitet” samt ”Det behöver bli flera orosanmälningar”. Socialtjänsten rapporterar att ”vi håller på att se över vad vi kan göra annorlunda ... men vad vi ska förändra är för tidigt att säga”. Kommunen har sovit en djup Törnrosasömn.

Inom Sverigedemokraterna är vi ytterst oroade och frustrerade över att kommunen står fullständigt handfallen inför denna brottslighet. Det behövs kraftfulla åtgärder NU!

Sverigedemokraterna kommer att, i särskild skrivning, kräva att styret upprättar 1) en handlingsplan med 2) tydliga mål och aktiviteter samt att 3) måluppfyllelse och aktivitetsstatus avrapporteras vid varje kommunfullmäktigemöte tills annat beslutas.

Med ovanstående bakgrund ställer jag följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

- ~~Hur ser statistiken ut år från år under perioden 2010-2019 avseende totala antalet ungdomsbrott där brottsoffret varit under 21 år med särredovisning av de brott där det förekommit inslag av förnedring av brottsoffren?~~
- Att bli utsatt för hot, rån, misshandel och förnedring skapar naturligtvis djupa trauman hos offren. Vilka insatser har kommunen gjort för att hjälpa brottsoffren?

Uppsala den 17 februari 2020
Anders Sehlin
Ledamot för Sverigedemokraterna

§ 57

Inlämnade interpellationer 24 februari 2020

KSN-2020-00024

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD) inte får ställas,
2. **att** fråga 1 i interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlén (SD) inte får ställas men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars,
3. **att** fråga 1 och 2 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD), samt vad som gäller ”eventuella externa kommunikatörer” i fråga 3 och 4 inte får ställas, men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars
4. **att** fråga 5 i interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-) inte får ställas men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars.
5. **att** övriga listade interpellationer får framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 30 mars 2020.

Beslutsgång

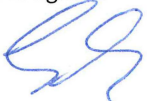
Ordföranden ställer ordförandens förslag till beslut mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller ordförandens förslag.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges ordförande har gått igenom de inlämnade interpellationerna och lämnar här kommunfullmäktige sitt förslag till beslut.

I kommunfullmäktiges reglemente framgår att en interpellation:

1. ska avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller ett bolags handläggning,
2. får inte avse allmänpolitiska frågor,
3. får inte avse frågor som nämnderna enligt särskilda författningar självständigt

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2020-02-24

prövar,
4. bör endast väckas i frågor av större intresse för kommunen.

I kommunallagen framgår dessutom att en interpellation ska ha ett bestämt innehåll och vara försedd med motivering. Det framgår vidare av kommunallagen att interpellationer endast bör ställas i frågor av större intresse för kommunen. En interpellation får ställas av en ledamot och riktas till ordföranden i kommunstyrelsen, nämnd, fullmäktigeberedning eller bolag. Fullmäktiges ordförande lägger förslag till beslut om interpellationen får ställas eller inte. Fullmäktige beslutar i frågan utan föregående debatt.

Interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD) avser uppgifter som inte hör inte till fullmäktiges, en nämnd eller ett bolags handläggning. Den föreslås därför inte få ställas.

Fråga 1 i interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD) hör inte till fullmäktiges, en nämnd eller ett bolags handläggning. Den föreslås därför inte få ställas.

Fråga 1 och 2 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD) gäller enligt sin ordalydelse "alla kommunikationsrelaterat anställda/alla kommunikativt anställda". Det går inte att avgränsa den grupp anställda som interpellanten avser. Frågorna är alltför oprecisa för att interpellationen ska kunna sägas ha ett bestämt innehåll. De föreslås därför inte få ställas.

Fråga 3 och 4 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD) gäller "eventuella externa kommunikatörer". Det går inte att förstå vad som avses med "eventuella externa kommunikatörer". Frågorna är alltför oprecisa för att interpellationen ska kunna sägas ha ett bestämt innehåll. De föreslås därför inte få ställas

Fråga 5 i interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-) är för oprecist formulerad för att kunna sägas ha ett bestämt innehåll. Den gäller dessutom något som inte är ett större intresse för kommunen. Den föreslås därför inte få ställas.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2020-02-24**Inlämnade interpellationer:**

- Interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD)
- Interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD)
- Interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD),
- Interpellation om stöd till sexuellt utsatta barn från Linnea Bjuhr (SD),
- Interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-)
- Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens mål och resultatstyrning från Stefan Hanna (-)
- Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens arbete med etablering och integration från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om lektorer i gymnasieskolan från Christopher Lagerqvist (M)
- Interpellation om rödmarkeringar från Ingela Ekrelius (V).

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Datum:
2020-03-13

Svar på interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer

Anders Sehlin (SD) har ställt följande fråga till kommunstyrelsens ordförande.

Att bli utsatt för hot, rån, misshandel och förnedring skapar naturligtvis djupa trauman hos offren. Vilka insatser har kommunen gjort för att hjälpa brottsoffren?

Socialförvaltningen erbjuder stöd till unga brottsutsatta genom verksamheterna stödcentrum och medling, som båda organisatoriskt tillhör Ungdomsjouren. Båda verksamheterna kommer i kontakt med brottsoffer som upplever sig förnedrade i samband med brottet. Att bli utsatt för ett brott kan för många upplevas förnedrande oavsett brottets karaktär. Alla klienter, oavsett kön, ålder, ursprung eller karaktär av brott får ett likvärdigt bemötande och en kvalitativt och kvantitativt initialt likvärdig behandling. Eftersom behovet kartläggs kan individuella behov mötas upp i verksamheterna.

Stödcentrum

På stödcentrum kan unga brottsutsatta i åldern 13 till och med 20 år få stöd. Det kan handla om brott som personrån, misshandel, våldtäkt, olaga hot och ofredande. Även den som blivit vittne till ett brott, eller förälder till en ungdom som blivit utsatt för brott, kan få stöd och hjälp. Brottet behöver inte vara polisanmält. Verksamheten är kostnadsfri och personalen har tystnadsplikt.

Under 2019 besökte 205 ungdomar i åldern 13–17 år och 204 i åldern 18–20 år stödcentrum, det är en ökning med 18 procent jämfört med 2018. Ibland kan det vara kö på några veckor för att få stöd. Under 2019 aktualiserades ärenden av:

- Polis (51 st)
- Anhöriga (48 st)
- Skola/fritid (23 st)
- Ungdom (22 st)
- Socialtjänsten myndighet - rekommendation (18 st)
- BUP/Regionen (7 st)
- Övriga Råd och Stöd (5 st)

Stödcentrum erbjuder följande hjälp:

- Stödsamtal - Hjälp att bearbeta händelsen och att hantera känslor och reaktioner efteråt.
- Praktisk hjälp - I kontakten med polis, åklagare, försäkringsbolag och andra instanser. Det kan t.ex. handla om information och rådgivning i frågor om gången i en polisutredning och under en rättegång.
- Rådgivning - Till exempel hur man gör för att få ut ett skadestånd.

- Rättegångsstöd - Hjälp att förbereda sig både praktiskt och mentalt inför en eventuell rättegång. Ungdomarna erbjuds stödsamtal utifrån vad de bevittnat och stöd inför och under rättegången när de är kallade att vittna.
- Föräldrastöd – Stödcentrum erbjuder ett eller två stödsamtal till föräldrar för hjälp med att hantera den uppkomna situationen och känslorna kring att deras tonåring utsatts för brott.

Att jobba med unga brottsutsatta är meningsfullt i brottsförebyggande syfte. Det är inte ovanligt att ungdomar som utsatts riktar sin ilska mot sig själv eller agerar ut hat- och hämndkänslor genom våld mot andra och själva blir gärningsmän. Brottsoffrets psykiska reaktioner avviker inte från andra krisartade och traumatiska upplevelser. I samtalen får ungdomarna stöd att bearbeta hämndkänslor och förebygger på så sätt utvecklingen av ett destruktivt/kriminellt beteende.

Medling

Medling innebär att den som utsatts för ett brott och den som begått brottet får möjlighet att mötas och samtala om det som hänt. Syftet är att både den brottsutsatte och gärningspersonen ska få perspektiv på det som hänt, stöd i att hantera konsekvenserna och lättare kunna gå vidare efter händelsen. Gärningspersonen får ökad insikt om brottets konsekvenser och ges möjlighet att ta ansvar för gärningen gentemot den som blivit utsatt. Den brottsutsatte ges möjlighet att bearbeta brotts handlingen och kan exempelvis få svar på frågor kring det som hänt.

Medling bygger på att både brottsoffer och gärningsperson medverkar frivilligt. Det innebär att en opartisk medlare först träffar respektive part var för sig på ett s.k. förmöte. Vid förmötet får parterna information om medling och händelsen och man går igenom konsekvenser och känslor kring det som hänt. Medlaren undersöker också inställning till medling och anledningen till att personen vill medla. Det är först efter att förmöte skett med båda parter och parterna är positivt inställda till medlingsmöte som medling kan ske.

Sedan 2008 är kommunerna skyldiga att erbjuda medling i fall där gärningspersonen är under 21 år. Erbjudandet om medling gäller främst vid brott som begåtts av unga i åldern 12 till och med 20 år, enligt lagen om medling vid anledning av brott (2002:445).

Inom Uppsala kommun kan medling aktualiseras av:

- Socialtjänsten myndighet och Råd och stöd
- Stödcentrum för brottsutsatta
- Skola
- Polis
- Frivården
- SSPF (samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritid)
- Den brottsutsatte eller dennes föräldrar

Under 2019 inkom 49 ärenden till medlingsverksamheten, vilket är en minskning med nästan 42 procent. Sammanlagt genomfördes 14 medlingar och 47 förmöten. Medlingsverksamheten får sina ärenden i huvudsak från skolor, socialtjänstens ungdomsbrottsgrupp samt polisen. Inflödet av ärenden är därför till stor del

avhängigt hur arbetssituation och flöden ser ut hos dessa aktörer. Omorganisationer, personalomsättningar och liknande hos dessa aktörer kan påverka inflödet av ärenden tillfälligt. Ett nära och gott samarbete sker dock mellan medlingsverksamheten och dessa aktörer för att på bästa sätt se till att så många medlingsärenden som möjligt kan remitteras och utföras. Trenden inledningsvis under 2020 ser dock positiv ut, hittills i år har 15 ärenden inkommit på två månader, att jämföras med fjolårets totala siffra om 47. I dagsläget är det inte kö till verksamheten.

Sedan februari 2020 erbjuds traditionell medling snabbt på plats på högstadieskolor i ärenden med unga lagöverträdare under 15 år där brott begåtts i anslutning till skola och brottet är polisanmält. Detta i ett led att komma in snabbt och förebygga både återfall i brott och hämndreaktion mellan unga samt erbjuda stöd till brottsutsatt.

Brottsofferjouren

Utöver ovanstående beslutade Socialnämnden 2017 om ett nytt treårigt verksamhetsbidrag till Brottsofferjouren. Bidraget för 2020 är på 447 000 kronor. Brottsofferjouren arbetar för att ge medmänskligt stöd, information och praktisk vägledning till brottsdrabbade, anhöriga och vittnen. Jouren arbetar för att de som drabbats av brott snabbt ska få den hjälp de behöver och få stöd att hitta vägen tillbaka. Alla brottsdrabbade ska få ett likvärdigt stöd så att de kan hantera rättsprocessens alla delar inkl. polisutredning, skydds- och skadeståndsfrågor, försäkringsfrågor samt de psykiska, fysiska, sociala och existentiella konsekvenserna av ett brott.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggande

Bakgrund:

Ett utvecklingsområde som pekas ut är att kommunen borde formalisera en process och ta fram en rutin för bättre internremisser och dialoger mellan nämnder samt bolag för att säkerställa god samordning och belysa olika perspektiv på ett ärende. Det är mycket olyckligt att detta försämrades i förhållande till tidigare process genom att till exempel Stadsbyggnadsförvaltningen började presentera ett gemensamt remissvarsförslag till samtliga nämnder som tjänas av samma förvaltning. Den tidigare ordningen där nämndspecifika perspektiv gavs mer särskilt utrymme bidrog bättre till att fånga upp viktiga nämndspecifika perspektiv.

Ett Uppsala

Jag delar revisionens syn att det är viktigt att kommunens alla delar jobbar samlat och effektivt. Det är viktigt att inte kommunens bolag agerar som om de vore helt fristående verksamheter. Särskilt i ljuset av att kommunen bolagiserat viktiga delar för att samhällsplaneringen och underhållet av till exempel nya skolor och idrottsanläggningar. Det är anmärkningsvärt att ansvarsfördelningen mellan olika verksamheter är så otydlig att det uppstår problem mellan kommunstyrelsen/USAB och de enskilda bolagen. Särskilt allvarligt tycker jag att det är att den formella beslutsordningen inte alltid följs och konkreta oklarheter återkommande råder i ärenden om vilka beslut som ska fattas av kommunens nämnder respektive bolagens styrelser. Det finns uppenbarligen behov av ledningsutveckling inom kommunens styrning.

Genom att arbeta professionellt i projektform kan kommunen inkludera alla berörda delar av kommunkoncernen så effektivt som möjligt. Jag upprepar att det är anmärkningsvärt att kommunens olika delar fortfarande inte har etablerat tillräckligt goda samarbetsformer där dubbelarbete kan undvikas och där inga gränsdragningsproblem råder. Särskilt illa tycker jag det är att det fortfarande råder oklarheter om en nämnd eller ett bolag har ett visst ansvar. Med tanke på det enorma kommunledningskontor Uppsala kommun har borde kommunen ha effektiva beslutsprocesser som skyndsamt kan lösa ut oklarheter om ansvarsfördelningar.

Uppsalapaketet

Revisionen belyser många viktiga perspektiv vad avser hur Uppsala kommun förväntas växa befolkningsmässigt. Det är bland annat kloka reflektioner kopplade till Uppsalapaketet som bör tas på betydligt större allvar. Jag delar synpunkterna att tillväxtplanerna "inte främjar de reella behoven. Inte de reella numerära behoven, men inte heller de socioekonomiska behoven då de grupper som främst står för befolkningsökningen i Uppsala inte utgörs av resursstarka individer vilket tidigare kalkyler kanske i för stor utsträckning har räknat med. Marknadens krafter innebär också att nybyggnationer traditionellt utgör dyra boenden som i sin tur riktar sig till mer resursstark population."

Generationssegregation

Vad avser uppdragen som är kopplade till inriktningsbesluten till bostadsbyggande i Mål och budget anser jag att det är viktigt att kommunen inte bara vill utveckla utbudet av bostäder för äldre genom att verka för fler seniorbostäder med gemensamhetslokaler och moderna servicehus. Det finns mycket som talar för att samhället i stort tjänar mycket på att tänka och planera för mindre segregering lösningar. Med fördel kan till exempel äldre och yngre i

behov av prisvärda bostäder bo tillsammans i boendeformer där man delar vissa lokaler. Denna typ av lösningar börjar finnas och beskrivs ur många perspektiv som framgångsrika.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande:

- Avser du driva på för att vi återigen ska få mer nämndspecifika remissvars förslag till nämnder som delar förvaltningsorganisation?
- Vilka förbättringsförslag ser du som viktiga att genomföra för att den formella beslutsordningen alltid ska följas?
- Hur stor negativ påverkan på relevanta verksamheter anser du att det har när det återkommande sägs råda konkreta oklarheter i ärenden om vilka beslut som ska fattas av kommunens nämnder respektive bolagens styrelser?
- Borde inte kommunstyrelsens presidium och det omfattande kommunledningskontoret klara av att skyndsamt sortera ut oklarheter i ansvarsfrågor mellan nämnder och bolag?
- ~~Avser du att driva på för att hela kommunen ska börja arbeta professionellt i projektform?~~
- Hur ser du på kritiken om att Uppsalapaketet inte adresserar reella behov?
- Hur ser du på revisionens observation att det är många resurssvaga personer som blivit en del av Uppsala de senaste åren?
- Hur ser du på ambitionen att möjliggöra prisvärda hyresbostäder med inriktningen att äldre och yngre bor tillsammans i boendeformer där man delar vissa lokaler?

Stefan Hanna
Kommunalråd

§ 57

Inlämnade interpellationer 24 februari 2020

KSN-2020-00024

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD) inte får ställas,
2. **att** fråga 1 i interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD) inte får ställas men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars,
3. **att** fråga 1 och 2 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD), samt vad som gäller ”eventuella externa kommunikatörer” i fråga 3 och 4 inte får ställas, men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars
4. **att** fråga 5 i interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-) inte får ställas men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars.
5. **att** övriga listade interpellationer får framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 30 mars 2020.

Beslutsgång

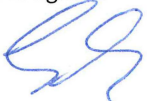
Ordföranden ställer ordförandens förslag till beslut mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller ordförandens förslag.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges ordförande har gått igenom de inlämnade interpellationerna och lämnar här kommunfullmäktige sitt förstag till beslut.

I kommunfullmäktiges reglemente framgår att en interpellation:

1. ska avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller ett bolags handläggning,
2. får inte avse allmänpolitiska frågor,
3. får inte avse frågor som nämnderna enligt särskilda författningar självständigt

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2020-02-24

prövar,
4. bör endast väckas i frågor av större intresse för kommunen.

I kommunallagen framgår dessutom att en interpellation ska ha ett bestämt innehåll och vara försedd med motivering. Det framgår vidare av kommunallagen att interpellationer endast bör ställas i frågor av större intresse för kommunen. En interpellation får ställas av en ledamot och riktas till ordföranden i kommunstyrelsen, nämnd, fullmäktigeberedning eller bolag. Fullmäktiges ordförande lägger förslag till beslut om interpellationen får ställas eller inte. Fullmäktige beslutar i frågan utan föregående debatt.

Interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD) avser uppgifter som inte hör inte till fullmäktiges, en nämnd eller ett bolags handläggning. Den föreslås därför inte få ställas.

Fråga 1 i interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD) hör inte till fullmäktiges, en nämnd eller ett bolags handläggning. Den föreslås därför inte få ställas.

Fråga 1 och 2 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD) gäller enligt sin ordalydelse "alla kommunikationsrelaterat anställda/alla kommunikativt anställda". Det går inte att avgränsa den grupp anställda som interpellanten avser. Frågorna är alltför oprecisa för att interpellationen ska kunna sägas ha ett bestämt innehåll. De föreslås därför inte få ställas.

Fråga 3 och 4 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD) gäller "eventuella externa kommunikatörer". Det går inte att förstå vad som avses med "eventuella externa kommunikatörer". Frågorna är alltför oprecisa för att interpellationen ska kunna sägas ha ett bestämt innehåll. De föreslås därför inte få ställas

Fråga 5 i interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-) är för oprecist formulerad för att kunna sägas ha ett bestämt innehåll. Den gäller dessutom något som inte är ett större intresse för kommunen. Den föreslås därför inte få ställas.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2020-02-24**Inlämnade interpellationer:**

- Interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD)
- Interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD)
- Interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD),
- Interpellation om stöd till sexuellt utsatta barn från Linnea Bjuhr (SD),
- Interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-)
- Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens mål och resultatstyrning från Stefan Hanna (-)
- Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens arbete med etablering och integration från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om lektorer i gymnasieskolan från Christopher Lagerqvist (M)
- Interpellation om rödmarkeringar från Ingela Ekrelius (V).

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Datum:
2020-05-18

Svar på interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggande

Stefan Hanna (-) har ställt en mängd frågor kopplade till kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggande.

Kommunrevisionens rapport Granskning av bostadsförsörjning och hållbart samhällsbyggande (2019) belyser viktiga aspekter av hur Uppsala kommun förväntas växa befolkningsmässigt. Det finns bland annat reflektioner kopplade till Uppsalapaketet som viktiga att följa i det fortsatta arbetet.

Om bostadsförsörjningen

Det finns enligt Boverket ett reellt bostadsbehov i Stockholmsregionen (inklusive Uppsala) som Uppsalapaketet kan medverka till att svara upp mot. Boverkets beräknar byggbehovet till drygt 640 000 nya bostäder för riket under tioårsperioden 2018–2027, det vill säga cirka 64 000 nya bostäder per år i genomsnitt. Detta ska svara mot en ökad befolkning, dagens underskott och en viss vakansgrad.

De regionala byggbehovsberäkningarna visar att det föreligger ett byggbehov i 38 av de ”funktionella arbetsmarknadsregionerna”, medan det i övriga 22 regioner inte alls behöver byggas med hänsyn till befolkningsutvecklingen. Byggbehovet är koncentrerat till vissa delar av landet. De tre storstadsregionerna; Stockholm-Uppsala, Göteborg och Malmö-Lund, står för 76 procent av byggbehovet. För Stockholm-Uppsala görs beräkningen att det behöver byggas 287 700 bostäder eller motsvarande 10,5 per 1 000 invånare och år.

Uppsala kommun kan därför välja att ta ansvar i en vidare mening än att enbart arbeta i linje med en befolkningsprognos som bygger på historiska utvecklingstal, när bostadsbristen är påtaglig i ett större närområde.

Det är ett stort problem att betalningsförmågan inte matchar efterfrågan på bostäder eftersom många hushåll inte kan möta nu aktuella nyproduktionspriser. Uppsala kommun prövar olika sätt att hålla nere boendekostnaderna i nyproduktion i alla bostadsprojekt på kommunägd mark. Kommunen för kontinuerliga dialoger med byggaktörer om möjligheterna att bygga kostnadseffektivt. Kommunen tar löpande fram analyser av bostadsmarknaden och följer upp efterfrågan av bostäder.

De senaste årens inflyttningsnetto består i mindre grad än tidigare av ekonomiskt resursstarka personer. En stor del av befolkningsökningen kan förklaras av inflyttare

från andra länder, många i den målgruppen är unga. Befolkningsökningen består även i att många barn har fötts, det vill säga högre nativitet än mortalitet.

Uppsalapaketet och hållbar bostadsförsörjning

Uppsalapaketet innebär en unik möjlighet för Uppsala och utveckla ny och förebildlig kunskap om hållbart samhällsbyggande. Inom den process som pågår just nu med den fördjupade översiktsplanen för de sydöstra stadsdelarna finns goda möjligheter att möta bostadsbehoven och utveckla en variation av boendeformer. I FÖP:en föreslås till exempel olika upplåtelseformer samt en blandning av bostäder på kvartersnivå för att skapa förutsättningar för integration mellan olika grupper av människor.

Uppsalapaketet innebär inflyttning fr.o.m. 2025. Därefter planeras bostäder och stadsdelar utvecklas fram till 2050. Det är en lång period som sannolikt kommer att spänna över flera konjunkturcykler men gör det också möjligt att anpassa kraven efter behov och efterfrågan. Hur befolkningstillväxten kommer att se ut påverkas också av vilka arbeten som skapas inom kommunen. Uppsalapaketet handlar om många bostäder som kan skapas inom sammanhållna markområden utan förtätning. Det finns därmed också möjligheter att i verkligheten pröva olika modeller för att bygga hållbara stadsdelar, socialt, ekonomiskt och ekologiskt.

I en del av avtalet "Uppsalapaketet" regleras en lägsta andel hyresbostäder och en minsta andel av det med en maxhyra. "Minst 30 procent av bostäderna ska vara hyresrätter. Andelen bostäder med maximal hyra, normhyran, om 1450 kr/m² (indexregleras) ska vara minst 3 procent av det totala beståndet. Om det statliga investeringsstödet förändras genom att det höjs/sänks/uteblir, ska omräkning av normhyran ske efter de nya förutsättningarna."

Motverka segregation med hjälp av stadsbyggande

Det har i kommunen länge funnits mål om att minska segregationen, framförallt med fokus på att minska den socioekonomiska segregationen. Kommunen verkar för att minska segregation på en strategisk nivå genom att öka den sociala blandningen av olika hushåll till exempel genom att blanda upplåtelseformer, blanda lägenhetsstorlekar och få till en variation av boendeformer i olika geografier. Detta för att attrahera hushåll i livets olika skeden och med olika socioekonomi att bo nära varandra och att kunna flytta inom sitt närområde när livssituationen ändras. Det finns också flera goda exempel från andra kommuner där fastighetsägare skapat förutsättningar för möten i bostadshus mellan tex. studenter och äldre och mellan nyanlända och äldre som Uppsala kommun kan inspireras av.

Inom olika pågående stadsutvecklingsprojekt i Uppsala, till exempel i Gottsunda, finns uttalade ambitioner om att motverka segregation och öka tryggheten i stadsmiljön.

Kommunen har också ökat samarbetet med Uppsala universitet för att stärka kunskaperna om social hållbarhet, bostadsförsörjning, trygghet samt segregationsprocesser. Vid stadsbyggnadsförvaltningen finns nu tre postdoktorer från Institutet för bostads- och urbanforskning. Projektet Urban lab har också startats med samarbete kring social hållbarhet.

Exempel på pågående initiativ

Kommunen har en rad pågående initiativ med syfte att dels nyttja bostadsbeståndet bättre, utveckla nya boendeformer, minska ofrivillig ensamhet och skapa sociala möten:

- Markanvisning har gjorts till ett kollektivboende och en Byggemenskap i Rosendal, där ökad social gemenskap är ett uttalat syfte.
- I Uppsalas arbete med Studentboet sker matchning mellan student och hushåll som har rum över. Ett konkret exempel på möten mellan generationer.
- Ett annat pågående initiativ är Stadsmissionens arbete för att matcha nyanlända med hushåll som har bostadsutrymme över där kommunen har stöttat med finansiering.
- I ett Vinnovaprojekt genomfördes hösten 2019 en förstudie kring coliving-bostäder för äldre ensamstående kvinnor. Tanken var att tillskapa billiga bostäder för äldre ensamstående kvinnor på ett våningsplan i ett flerbostadshus. Idén drivs nu vidare inom Uppsalahem där kommunen utgör referensgrupp.

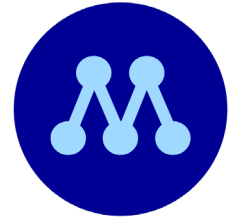
Styrning

Så som interpellanten mycket väl känner till har Uppsala kommun sedan länge gått från att skicka brev till varandra till att jobba tillsammans i gemensam beredning. En av anledningarna till införandet av den gemensamma beredningar var att remissförfarandet ledde till att synpunkter från nämnder och styrelser kom in för sent i processerna, och därför inte hade tillräckligt stor möjlighet att påverka beslut. Men den gemensamma beredningen kan absolut förbättras och arbete pågår med att stärka dialogen ytterligare mellan nämnder/bolag.

Ett ytterligare förbättringsområde inom styrningen är det pågående arbetet med att stärka kopplingen mellan Mål och budget och lokalförsörjningsplaneringen. Investeringsprocessen utvecklas generellt med en tydligare koppling till långsiktig planering och mål och budgetprocesserna för att säkerställa rätt prioritering både mellan och inom projekten samt att stärka kommunens finansiella mål. I kommunstyrelsens verksamhetsplan för 2020 har ett nämndmål tillförts i syfte att stärka den ekonomiska styrningen av såväl investeringsprojekt som andra projekt.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation från Christopher Lagerqvist (M) till Utbildningsnämndens ordförande Helena Hedman Skoglund (L) om lektorer i gymnasieskolan

För eleverna i gymnasieskolan är skickliga ämneslärare en av de viktigaste framgångsfaktorerna. Lärare som är kunniga inom sitt område och som kan inspirera till lärande är i kombination med elevens egen ambition avgörande för hög kvalitet i undervisningen och för elevens resultat. Mer behöver göras för att öka attraktiviteten i läraryrket och för att locka de bästa lärarna. I detta syfte införde Alliansen i Uppsala kommun en reform för lektorer i gymnasieskolan.

Lektorerna fick tre tilläggsuppdrag som motiverade löneökningen på 10 000 kr i månaden. De skulle (1) säkerställa regelbundna kontakter med forskningen och undervisningen vid universiteten i sitt skolämne, (2) regelbundet förmedla nya forskningsresultat i ämnet till sina kollegor i gymnasieskolan och (3) säkerställa de analytiska överlämningarna i ämnet mellan såväl grundskolan och gymnasieskolan som mellan gymnasieskolan och universitetet/arbetsmarknaden.

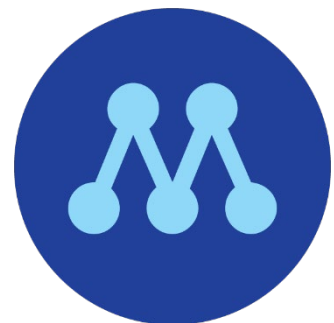
När nuvarande styre tog över fanns 30 lektorer i gymnasieskolan. De senaste åren har en tredjedel av dem försvunnit. I fem år har denna fråga inte följts av utbildningsnämnden och nu vittnar allt fler lärare om att lektorerna börjar släpa efter lönemässigt och söka sig bort från gymnasieskolan.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande frågor till Utbildningsnämndens ordförande:

- 1) Hur vill Du vårda och utveckla reformen med lektorer i gymnasieskolan?
- 2) Vill Du prioritera rekryteringen av lektorer i gymnasieskolan, så att dessa återigen blir 30 st eller fler?
- 3) Hur avser Du följa upp utfallen av lektorernas tilläggsuppdrag?

Uppsala den 11 februari 2020

Christopher Lagerqvist

Svar på interpellation gällande lektorer i gymnasieskolan

Christopher Lagerqvist (M) har i en interpellation ställt frågor avseende lektorer i gymnasieskolan.

Lagerqvists interpellation genomsyras av premissen att alltid funnits 30 st. lektorer i Uppsalas gymnasieskolor fram till dess att Mittenstyret tog över. Detta är felaktigt. Den kommunala reformen för lektorer som infördes *avsåg* 30 st. lektorer, men den siffran uppnåddes aldrig.

När Mittenstyret tillträdde 2019 fanns det 22 st. lektorer i gymnasieskolan och i dagsläget är samma siffra 21 st. lektorer, till följd av en pensionsavgång.

Nu till Christopher Lagerqvists frågor:

Hur vill Du vårda och utveckla reformen med lektorer i gymnasieskolan

Min uppfattning är att det finns en bred politisk enighet kring att fortsatt utveckla lektorsrollen. Våra erfarenheter i Uppsala, men även Statskontorets utvärderingar av kärriärlärrarreformen pekar på att det inte räcker med att befordra lektorer utan att det också måste finnas strukturer för dem att verka inom. Det gäller både strukturer i relation till lärosäten men även interna strukturer hos huvudmannen. Både inom skolformerna men också i relation till det 0–19 arbete utbildningsnämnden vill stödja.

Det är därför glädjande med den nationella försöksverksamhet, ULF (Utbildning, Lärande och Forskning), som vi nu deltar i som inte minst skapar andra förutsättningar för våra lektorer. Några exempel är att våra lektorer bjuds in till forskargrupper på Uppsala universitet, att forskningsdatabaser och kursutbud på forskarskolor tillgängliggörs samt att våra lektorer kan vara delaktiga i bland annat forskningsprojekt. Syftet med ULF är att utveckla former för praktisk forskning som i högre utsträckning utgår från professionens frågeställningar. Uppsala kommun har ett avtal med Uppsala universitet som reglerar ett samarbete med fokus på att bygga upp forskningsmiljöer hos huvudmannen och bland annat stärka lektorsrollen.

Vill Du prioritera rekryteringen av lektorer i gymnasieskolan, så att dessa återigen blir 30 st eller fler?

Det kommunala initiativ som både Moderaterna och Liberalerna drev ledde till vår unika satsning och finansiering av kommunala lektorer. Den formen har senare ersatts med nationella statsbidrag. Av detta följer att vi inte längre kan styra fristående huvudmän som innefattas i siffran 30 st. När det gäller kommunens lektorer har vi under perioden haft pensionsavgångar och en lektor som flyttat. Vi har även haft lektorer som arbetat kvar efter sin pension. Även om lektorsgruppen idag har anledning att känna mer tillförsikt än någonsin finns det all anledning att bevaka rekryteringsfrågan.

Min största oro rör däremot inte själva siffran utan fördelningen mellan ämnen. Nästan alla lektorer idag verkar inom de naturvetenskapliga ämnena och vi ser framförallt en obalans mellan skolformerna. Idag saknar både grundskolan och förskolan egna lektorer. Det är därför glädjande att grundskolan nu inventerat antalet lektorsbehöriga inom skolformen och har för avsikt att gå vidare med frågan.

Hur avser Du följa upp utfallen av lektorernas tilläggsuppdrag?

Genom att säkerställa en infrastruktur för både samarbetet med lärosäten men också internt inom huvudmannen skapar vi realistiska möjligheter för lektorsrollen. Vi kan då som huvudman även följa upp de uppdrag våra lektorer har. Det vi nu ser över tid är att vi går från ett läge där våra lektorer i huvudsak enbart undervisade till allt fler och tydligare utvecklingsuppdrag, vilket ger en allt bättre utväxling av lektorsrollen. Exempel på mer utvecklingsorienterade uppdrag är handledning av lärarprojekt, ledning av forskningscirklar, ledning av våra kommunala forskningsmiljöer, ämnesinriktat överlämningsarbete mellan grundskolan och gymnasiet och stöd till rektor inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Utan denna infrastruktur kan vi inte förvänta oss att lektorerna kan göra verklig skillnad eller skapa nödvändig legitimitet hos kollegor och rektorer.

Forskningsanknytning, ämnesfördjupning och överlämning är viktiga perspektiv på lektorsrollen. Goda ämneskunskaper är nödvändiga för att våra lärare ska kunna ge våra elever den bästa undervisningen. Nödvändig men inte tillräcklig. Det finns ett starkt forskningsstöd kring att lärare måste kombinera goda ämneskunskaper med en god ämnesdidaktisk förmåga och ett ledarskap i klassrummet. Detta behöver beaktas även i relation till uppföljning av lektorernas uppdrag och vid nyrekrytering. Karriärtjänster är viktiga, det behöver följas upp vad det innebär för kvalitetshöjning och hur detta förhåller sig till andra insatser.

Helena Hedman Skoglund (L)
Ordförande utbildningsnämnden

Interpellation om kommunens kommunikatörer

Den 18 september i år publicerade Uppsala Nya Tidnings politiska chefredaktör Sakine Madon en ledare med rubriken "Varför sväller Uppsalas kommunikationsstab?", vid artikelns publicering uppgick antalet kommunikationsrelaterade tjänstemän till hela 89 personer. Uppsala kommun har helt enkelt enormt många kommunikatörer anställda, och det är väldigt luddigt och oklart vad alla dessa kommunikatörer har för arbetsuppgifter varje månad.

Mattias Holmström (KD) lämnade in en interpellation i just den här frågeställningen alldeles nyligen, och jag upplevde inte att svaren han fick var tillfredställande.

Sverigedemokraterna skulle vilja se en fullständig redovisning av vad alla kommunens kommunikationsrelaterat anställda personer har kostat en specifik månad, och hur många personer det handlar om idag. Då menar vi att det ska vara lönekostnaden i brutto för samtliga anställda, med både arbetsgivaravgifter och undanlagda semesterlöner inkluderade. Kostnaden för alla eventuella externa kommunikatörer (inte anställda av kommunen), och alla reklambyråer som eventuellt har anlåtats i kommunikativt syfte samma månad, ska redovisas i en separat post.

Samma månad som redovisningen för alla dessa kostnader kommer från vill vi även ha en fullständig redovisning av vilka arbetsuppgifter och vilka kommunikationsuppdrag som alla anställda och eventuella externa kommunikatörer och reklambyråer har genomfört.

Enkelt förklarar... Hur mycket pengar handlar det om per månad, och vad får vi för pengarna?

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S):

- ~~Vad har Uppsala kommun haft för kostnader för alla kommunikationsrelaterat anställda personer under november 2019?~~
- ~~Vad är det för arbetsuppgifter och kommunikationsuppdrag alla dessa kommunikativt anställda personer har genomfört under november 2019?~~
- ~~Vad har Uppsala kommun haft för kostnader för alla eventuella externa kommunikatörer och reklambyråer under november 2019?~~
- ~~Vad är det för arbetsuppgifter och kommunikationsuppdrag alla dessa eventuella externa kommunikatörer och reklambyråer har genomfört under november 2019?~~

Uppsala 9 december 2019

Kent Kumpula

Ledamot, Sverigedemokraterna

§ 57

Inlämnade interpellationer 24 februari 2020

KSN-2020-00024

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD) inte får ställas,
2. **att** fråga 1 i interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD) inte får ställas men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars,
3. **att** fråga 1 och 2 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD), samt vad som gäller "eventuella externa kommunikatörer" i fråga 3 och 4 inte får ställas, men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars
4. **att** fråga 5 i interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-) inte får ställas men i övrigt får interpellationen ställas och besvaras vid fullmäktiges nästa sammanträde den 30 mars.
5. **att** övriga listade interpellationer får framställas och besvaras vid fullmäktiges kommande sammanträde den 30 mars 2020.

Beslutsgång

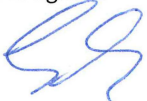
Ordföranden ställer ordförandens förslag till beslut mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller ordförandens förslag.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges ordförande har gått igenom de inlämnade interpellationerna och lämnar här kommunfullmäktige sitt förstag till beslut.

I kommunfullmäktiges reglemente framgår att en interpellation:

1. ska avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller ett bolags handläggning,
2. får inte avse allmänpolitiska frågor,
3. får inte avse frågor som nämnderna enligt särskilda författningar självständigt

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2020-02-24

prövar,
4. bör endast väckas i frågor av större intresse för kommunen.

I kommunallagen framgår dessutom att en interpellation ska ha ett bestämt innehåll och vara försedd med motivering. Det framgår vidare av kommunallagen att interpellationer endast bör ställas i frågor av större intresse för kommunen. En interpellation får ställas av en ledamot och riktas till ordföranden i kommunstyrelsen, nämnd, fullmäktigeberedning eller bolag. Fullmäktiges ordförande lägger förslag till beslut om interpellationen får ställas eller inte. Fullmäktige beslutar i frågan utan föregående debatt.

Interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD) avser uppgifter som inte hör inte till fullmäktiges, en nämnd eller ett bolags handläggning. Den föreslås därför inte få ställas.

Fråga 1 i interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD) hör inte till fullmäktiges, en nämnd eller ett bolags handläggning. Den föreslås därför inte få ställas.

Fråga 1 och 2 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD) gäller enligt sin ordalydelse "alla kommunikationsrelaterat anställda/alla kommunikativt anställda". Det går inte att avgränsa den grupp anställda som interpellanten avser. Frågorna är alltför oprecisa för att interpellationen ska kunna sägas ha ett bestämt innehåll. De föreslås därför inte få ställas.

Fråga 3 och 4 i interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD) gäller "eventuella externa kommunikatörer". Det går inte att förstå vad som avses med "eventuella externa kommunikatörer". Frågorna är alltför oprecisa för att interpellationen ska kunna sägas ha ett bestämt innehåll. De föreslås därför inte få ställas

Fråga 5 i interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-) är för oprecist formulerad för att kunna sägas ha ett bestämt innehåll. Den gäller dessutom något som inte är ett större intresse för kommunen. Den föreslås därför inte få ställas.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
ProtokollDatum:
2020-02-24**Inlämnade interpellationer:**

- Interpellation om brott mot näringslivet i Uppsala kommun från Alexander von Uckermann (SD)
- Interpellation angående rån och förnedring av unga brottsoffer från Anders Sehlin (SD)
- Interpellation om kommunens kommunikatörer från Kent Kumpula (SD),
- Interpellation om stöd till sexuellt utsatta barn från Linnea Bjuhr (SD),
- Interpellation om kommunrevisionens granskning av bostadsförsörjning samt hållbarhetsaspekter inom samhällsbyggnad från Stefan Hanna (-)
- Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens mål och resultatstyrning från Stefan Hanna (-)
- Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens arbete med etablering och integration från Stefan Hanna (-)
- Interpellation om lektorer i gymnasieskolan från Christopher Lagerqvist (M)
- Interpellation om rödmarkeringar från Ingela Ekrelius (V).

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Svar på interpellation om kommunikatörer

Kent Kumpula (SD) har ställt frågor om kostnader för reklambyråer i november 2019.

- Vad har Uppsala kommun haft för kostnader för reklambyråer under november 2019?
- Vad är det för arbetsuppgifter och kommunikationsuppdrag dessa reklambyråer har genomfört under november 2019?

Nedan finns en konkret sammanställning.

- 184 000 kr – Reformklubben - Stöd i kommunikationsarbetet gentemot investerare och fastighetsbolag kopplat till Gottsunda Centrum
- 4 855,25 kr - Matador Kommunikation AB – flytt av monter
- 9 500 kr - Salgado Kommunikation AB – Annonsering sociala medier
- 22 950 kr- Södra Tornet Kommunikation AB – Produktion av affischer Bibliotek Uppsala
- 144 580 kr - Ohana Stockholm AB – Material till kvalitetsmässan

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens mål och resultatstyrning

Bakgrund:

Det är mycket bra att kommunstyrelsen i sitt yttrande till kommunrevisionen är tydlig med att kommunen behöver utveckla i sin mål- och resultatstyrning med ett större fokus på kloka målformuleringar och resultatuppföljning. Jag delar också att Uppsala kommun idag har för många styrdokument som i sig bidrar till att fokuseringen på huvudsaker blir för dåligt och uppföljningsarbetet onödigt administrativt tungt. Det känns mycket hoppfullt att det finns en ambition att förenkla och förtydliga den politiska styrningen. Ett sätt att förenkla och förtydliga mål och uppföljningsarbetet inom en kommun är att standardisera formaten maximalt. En del av detta standardiseringsarbete är med fördel att ta fram mallar för aktivitetsbaserade förbättringsplaner som redogör för vad en verksamhet fokuserar på för att öka kvaliteten i sin verksamhet och säkerställa att man klarar av sina uppdrag inom givna ekonomiska ramar.

Jag delar också behovet av att bättre bryta ner beslutade inriktningsmål i relevanta nämndmål. I flera av kommunrevisionens rapporter framgår det att styrningen inom kommunen är otydlig och det måste tas på allvar. En stor mängd styrdokument bidrar med all säkerhet till den upplevda otydligheten. I en väl fungerande verksamhet måste det också vara mycket tydliga ansvarsfördelningar mellan olika enheter. Inte minst för att undvika kostnadsdrivande dubbelarbete och onödig medarbetarfrustration.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande:

- Vilka idéer på förenklingar och förtydliganden av den politiska styrningen övervägs?
- Inom vilka områden anses det finnas fördelar med standardiserade uppföljningssystem?
- Hur tänker du säkerställa att beslutade inriktningsmål bättre blir återspeglade i relevanta nämndmål?
- Hur tänker du säkerställa att den bristande styrning, inklusive tydligare ansvarsfördelningar mellan enheter, som revisionen lyfter fram förbättras?

Stefan Hanna
Kommunalråd

Kommunstyrelsen

Datum:
2020-05-18

Svar på interpellation om kommunrevisionens granskning av kommunens mål och resultatstyrning

Stefan Hanna (-) har ställt ett antal frågor kopplade till kommunrevisionens granskning av kommunens mål och resultatstyrning.

I ärendet om uppföljning av program och planer som beslutades på KF i januari 2020 fick KS i uppdrag att genomföra en översyn av kommunens samtliga aktiverande och normerande styrdokument i syfte att förenkla och förtydliga den politiska styrningen. Kommunledningskontoret arbetar nu med detta uppdrag och en omfattande översyn av samtliga policyer, kommunövergripande riktlinjer, program och kommunövergripande handlingsplaner pågår. Ett sannolikt resultat av den översynen är att några av dessa styrdokument bedöms kunna avvecklas eller ersättas av andra styrformer.

I samband med denna översyn görs en genomlysning av kommunens styrmodell för att förtydliga hur styrningen fungerar. I arbetet tas hänsyn till de tankar som finns kring tillitsbaserad styrning och möjligheter övervägs för att höja nivån på kommunfullmäktiges styrning och därmed ge mer utrymme och handlingsfrihet till nämnder och professionen i våra förvaltningar.

På kommunstyrelsens möte den 11 mars 2020 beslutades om en reviderad riktlinje för styrdokument som innehåller en hel del förtydliganden kring styrningen. Bland annat är det tydligare vad som bedöms vara ett styrdokument enligt riktlinjen och att exempelvis de dokument som tas fram inom ramen för planprocessen styrs på annat sätt och är av en annan karaktär. På nämndnivå används redan mallar för aktiverande styrdokument som handlingsplaner och verksamhetsplaner. Däremot har kommunledningskontoret bedömt att varje förvaltning, utifrån sina förutsättningar och behov, själva får bedöma hur de vill arbeta med de åtgärder som nämnden pekar ut.

Det finns fördelar med att nämnder och bolag på ett standardiserat sätt återrapporterar dels de åtgärder de har vidtagit men framför allt vilket resultat och vilka effekter det har lett till. Eftersom denna uppföljning sammanställs i ett gemensamt underlag till fullmäktige underlättar det om underlagen från nämnder och bolag följer samma format.

Det är upp till varje nämnd att bedöma om och i så fall vilka nämndmål som nämnden vill ha i sin verksamhetsplan för att komplettera fullmäktiges styrning. Det finns inget självändamål i att nämnden lägger till egna nämndmål. Nämndmål ska användas där nämnden inte bedömer att fullmäktiges styrning är tillräcklig för det nämnden vill åstadkomma. Om nämnden har fått ett eller flera uppdrag tilldelade sig är det sannolikt att nämnden inte ser behov av att även komplettera med nämndmål.

I reglementet finns en tydlig ansvarsfördelning mellan nämnderna. Kommunen är en komplex verksamhet och det är inte alltid självklart vem som ska göra vad när det väl kommer till verkställighet och därför är det av största vikt att det finns ett fungerande samarbete över ansvarsgränser. På förvaltningsnivå är detta högt prioriterat hos koncernledningen.

Genom kommunledningskontoret erbjuder sig kommunstyrelsen att stödja förvaltningarnas arbete med verksamhetsplanerna. Kommunstyrelsen kan även utifrån sin uppsiktsplikt granska nämndernas verksamhetsplaner för att se hur de har tagit sig an fullmäktiges styrning parallellt med behov inom nämndens ansvarsområde. Utifrån uppsiktsplikten kan kommunstyrelsen också ställa krav på nämnder som inte bedöms följa styrmodellen.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Rödmarkeringar som hindrar prisvärt byggande

Kostnaden för att bygga hus följer inte alls övrig kostnadsutveckling i samhället, utan har ökat markant de senaste åren. Till stor del beror det på mycket stor efterfrågan kombinerat med brist på utförare av alla arbeten som har med byggande att göra.

Men många aktörer inom byggbranschen och bostadsbranschen uppger att det dessutom finns många hinder för billigare bostäder i form av icke ändamålsenlig byråkrati och reglering som kan handla om allt från hur mark får användas till kostnadsdrivande krav på parkeringar under mark etcetera.

Vi måste med alla medel använda oss av de bra alternativ för att pressa boendekostnaderna så att vanligt folk har råd att bo i de bostäder som byggs, bland annat genom att lätta upp några stelbenta regler. En bromskloss för billigare byggande är så kallade rödmarkeringar av områden vilka vi blivit informerade om existerar i Uppsala. Rödmarkeringar betyder att man inte får bygga prefabricerade kvalitetshus, ofta kallade typhus eller SKR-hus.

Nu ska det byggas vid Vattholmavägen. Vi har fått information från Uppsalahem om att de mycket väl skulle kunna bygga kostnadseffektiva typhus där men att de från kommunförvaltningen givits besked om att området är rödmarkerat och att just sådana hus inte får byggas där.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga Erik Pelling som ansvarigt kommunalråd för markfrågor:

- Stämmer det att kommunen har rödmarkeringar eller liknande beslut som anger att prispressade typhus inte får byggas på rödmarkerad mark?
- Var i kommunen fattas beslut om sådana rödmarkeringar?
- Vilka hinder inom kommunens ansvarsområde har du identifierat som behöver undanröjas för att pressa bygg- och boendekostnaderna nedåt?

Ingela Ekrelius (v)

Interpellationssvar

Datum:
2019-05-18

Diarienummer:

Svar på interpellation om rödmarkeringar och prisvärt boende

Ingela Ekrelius (V) ställer ett antal frågor om rödmarkeringar kopplat till prisvärt boende i en interpellation.

Uppsala kommun har inga sådana rödmarkeringar som anges i skrivelsen. Inte heller finns det andra liknande begränsningar kring prisvärt byggande. Tvärt om uppmuntras prisvärt byggande på flera olika sätt. För att bestämma vilken typ av bebyggelse som ska uppföras inom olika bebyggelseområde sker en samverkan mellan plan- och byggnadsnämndens myndighetsutövning och kommunstyrelsens markägande samt övergripande ansvar för den fysiska utvecklingen i kommunen. Till grund för den bedömning som ska göras i varje enskilt fall av bebyggelseutveckling, ligger också en rad kommunövergripande beslut i form av bland annat mål och budget och kommunens arkitekturpolicy. Oaktat vilken bostadstyp och priskategori som avses behöver alltså bebyggelseutveckling ske med hänsyn till ett flertal parametrar och den aktuella platsens förutsättningar.

Det föreligger sammantaget inte några formella hinder för att bygga prisvärda bostäder i Uppsala kommun. Modulärt byggande är under stark utveckling på ett nationellt och globalt plan. Detta både med avseende på rationaliseringsgrad och prisnivåer. Många av stadens byggherrar uppför prisvärda och modulärt producerade bostäder redan idag. Det som särskilt behöver beaktas är husens utformning i förhållande till den miljö där de ska placeras i, detta då husen oftast kommer i ett utförande utan möjlighet till anpassning. I detta sammanhang kan det enkelt konstateras att en enskild husprodukt inte kan anses lämplig i alla förekommande fall av nyproduktion och stadsutveckling.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation om stöd till sexuellt utsatta barn

Sexuella övergrepp mot barn är vanligare än många tror och tyvärr är det en fråga som allt för ofta inte tas på tillräckligt stort allvar.

Andelen barn som utsätts är skrämmande hög. Enligt undersökningar via Stiftelsen Allmänna Barnhuset har 1 barn av 5 utnyttjats sexuellt, det vill säga sex barn i varje skolklass ¹. Därutöver finns ett stort mörkertal. Brås statistik visar att 2 av 10 sexualbrott anmäls.

När det gäller sexualbrott mot barn är det dessutom särskilt svårt. Barnen kan oftast inte själva anmäla, vilket gör att de är helt beroende av huruvida de blir trodda och om personer som de berättar för väljer att anmäla. Här har därför förskola och skola ett stort ansvar. Det handlar både om att anmäla vid misstanke om övergrepp men också om att informera om vad barnen har för rättigheter, var de kan vända sig om de blivit utsatta och att på bästa sätt stötta de barn som far illa.

Vidare förstärks problematiken i och med att det inte är säkert att barn rakt ut berättar vad de har varit med om. De kan signalera på andra sätt och ibland inte alls. Därför krävs kunskap på ämnet hos skolpersonal och det är viktigt att faktiskt våga fråga barnen vid misstanke om att det har blivit utsatt. Det är bättre att fråga en gång för mycket än en gång för lite.

Med hänvisning till ovanstående vill jag ställa följande frågor till utbildningsnämndens ordförande Helena Hedman Skoglund:

- På vilket sätt får förskolepersonal och skolpersonal kontinuerlig utbildning i att lära sig uppfatta de signaler som barn ger när de blivit sexuellt utsatta?
- Hur arbetar kommunen med att säkerställa att förskolepersonal och skolpersonal gör en anmälan om de märker att ett barn har blivit sexuellt utsatt?
- På vilket sätt säkerställer kommunen att barn som blivit sexuellt utsatta får det stöd de behöver?
- Vilken information får elever om var de kan vända sig om de blir sexuellt utsatta?
- Vilken information får elever om riskerna för att bli sexuellt utsatta av personer via Internet?

Uppsala den 22 januari 2020

Linnea Bjuhr
Ledamot (SD)

---

1 <http://www.allmannabarnhuset.se/wp-content/uploads/2015/11/Def-g%C3%A4ller-1-av-5.pdf>

Svar på interpellation gällande stöd till sexuellt utsatta barn

Linnea Bjuhr (SD) har i en interpellation ställt frågor avseende stöd till sexuellt utsatta barn.

På vilket sätt får förskolepersonal och skolpersonal kontinuerlig utbildning i att lära sig uppfatta de signaler som barn ger när de blivit utsatta?

Förskolepersonal får stöd i arbetet genom tillgängligt stödmaterial och gemensamma rutiner. I förskolan används exempelvis material från Rädda barnen "Stopp! Min kropp!", Brottsoffermyndighetens material "Jag vill veta" och "Liten och trygg", Stiftelsen Allmänna barnhusets "Dags att prata om" och "Våga se, våga agera" samt stödmaterial från SKL "Handlingsberedskap vid misstanke om brott mot barn i förskolan". Utöver det kommer Enheten för barns utveckling och stöd att erbjuda kompetensutveckling till förskolorna i syfte att lära sig uppfatta de signaler som barn ger när de blivit utsatta.

Uppsala kommuns grundskolor arbetar utifrån målet om en likvärdig och tillgänglig skola fri från kränkningar. Detta sker bland annat genom planen mot diskriminering och kränkande behandling där sexuella övergrepp ingår. Planen utarbetas och revideras årligen. Skolpersonal får stöd av elevhälsoteamet som har kompetens i dessa frågor. Stor vikt läggs vid att uppmärksamma personalen på hur de ska tänka och lyssna på eleverna för att uppfatta sättet de agerar men också medvetandegöra hur det ser ut i samhället i stort rörande sexuella trakasserier. Även i skolorna används flitigt materialet från Rädda barnen "Stopp! Min kropp!" men också material från Skolverket. Utöver det håller Uppsala kommun digitala kurser kring HBTQ-frågor som tar upp sexuella trakasserier.

Hur arbetar kommunen med att säkerställa att förskolepersonal och skolpersonal gör en anmälan om de märker att ett barn har blivit sexuellt utsatt?

Kommunen är enligt lag skyldig att både arbeta förebyggande mot sexuella övergrepp och att ingripa vid misstanke om att ett barn far illa. All personal på både förskolor och skolor känner till sin skyldighet att anmäla till Socialtjänsten om de får kännedom om, eller misstänker att, ett barn far illa. Anmälningsplikten informeras om på arbetsplatsträffar och personalen känner till det ansvar de har att anmäla.

Förskolan har en tydlig plan för hur de ska agera vid dessa tillfällen. De arbetar med att vara en fortsatt trygg verksamhet för barnen genom stabila vuxna och kända rutiner. Rektor ansvarar för årliga uppföljningar med sin personal samt att säkerställa information till nyanställda, vikarier och praktikanter.

Skolans elevhälsoteam ansvarar för att informera all skolpersonal om skyldigheten att anmäla samt hur en anmälan går till. Alla som arbetar i skolan ska vara uppmärksamma på om en elev visar signaler på att något inte stämmer och vid elevhälsomöten lyfts denna oro samt behovet av att anmäla.

På vilket sätt säkerställer kommunen att barn som blivit sexuellt utsatta får det stöd de behöver?

Skolan arbetar med frågan på olika nivåer. I klassrummet gäller det att skapa trygghet och delaktighet, samt att eleverna genom detta ska känna förtroende för de vuxna i skolan och känna att de kan anförtro sig till någon om de har eller riskerar att utsättas för något. I Uppsalas skolor finns en god kompetens vad gäller barnperspektivet. Ett tecken på att ett barn har varit utsatt för våld eller övergrepp är ofta att barnet själv berättar om detta. Som mottagare av ett sådant förtroende är det viktigt att visa öppenhet mot barnet genom att

lyssna, ställa öppna åldersanpassade frågor och att vara tillgänglig för en fortsatt berättelse. Hur ett barn signalerar om det varit utsatt är förstås mycket individuellt, men beteendeavvikelser hos barnen uppmärksammas och skolans elevhälsoteam har kompetenser som skolpersonal kan rådgöra med vid oro.

Elevhälsoteamet på skolan har en viktig roll i detta arbete. Psykologer, skolsköterskor och kuratorer har kompetens i frågan och kan ge stöd till lärare. Alla elever har elevhälsosamtal med skolsköterskan där ämnet sex och samlevnad tas upp. I skolsköterskans väntrum finns information om olika stödlinjer barn och unga kan vända sig till. Där finns även en webbhandbok som har ett kapitel om kränkningar. Elevhälsoteamen känner till Socialtjänstens verksamhet, som Trappan och Perrongen, och kan bistå med att elever får stöd. Kuratorer och psykologer har stor medvetenhet om problematiken och kan även föra samtal med eleven.

Vilken information får elever om var de kan vända sig om de blir sexuellt utsatta?

Se svar ovan.

Vilken information får elever om riskerna att bli sexuellt utsatta av personer via Internet?

Kommunens centrala elevhälsa har psykologer som kan ge stöd och handledning till skolorna i dessa frågor. Den centrala elevhälsan bjuder bland annat in till yrkesträffar för samtliga elevhälsans professioner där de behandlar denna typ av risker. På träffarna har professionerna möjlighet att lyfta frågor och utbyta erfarenheter. Respektive profession i elevhälsoteamet håller sig uppdaterad om ny information och uppdaterar sedan sina kollegor i skolan.

Den största delen av sexuella trakasserier pågår på internet. I sexualundervisningen är detta ett viktigt inslag och något som flitigt diskuteras med eleverna dels med sina lärare, dels med elevhälsopersonal. Eftersom internetvanorna förändras och de flesta eleverna är uppkopplade på internet mer än fyra timmar per dag påverkar kränkningar och trakasserier även skoldagen. Det pågår ett ständigt arbete för att lösa situationer som uppstått genom internetanvändning. Många skolor tar dessutom hjälp från stiftelsen "Säkra varje unge". Det är en organisation som sponsras av ett antal företagare och som erbjuder gratis föreläsningar av professionella föreläsare för åk 4 och 5. De erbjuder även föreläsningar för vårdnadshavare. Det är viktigt att föräldrar i ett tidigt skede börjar prata med sina barn om vad som kan ske på internet och stöttar dem i internetanvändningen. En öppen kommunikation ökar förståelsen för riskerna samt hur de ska uppträda mot andra på internet.

Helena Hedman Skoglund (L)
Ordförande utbildningsnämnden

Interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens arbete med etablering och integration

Bakgrund:

Det är av mycket stor betydelse att integrationsarbetet kopplat till människor från mycket annorlunda samhällen än det svenska leds från kommunstyrelsen. Eftersom det i stor utsträckning handlar om värdegrundsarbete och berör alla delar av vårt samhälle måste kommunstyrelsen vara ansvarig för att integrationsarbetet kraftigt förbättras. Kommunstyrelsen måste driva på samtliga kommunala verksamheter att göra sina mätbara insatser för att integrationsarbetet ska förbättras. Samtidigt är det bra att fokuset är på att invandrade krafter ska bli självförsörjande och därför är det lämpligt att arbetsmarknadsnämnden har ett särskilt stort ansvar

Jag utgår ifrån att det är kommunstyrelsen som ska äga det övergripande ansvaret för den handlingsplan för etablering och integration som beskrivs vara under framarbetande. Jag utgår också ifrån att implementationen av handlingsplanen sker i projektform med tydliga målformuleringar, ansvarsfördelningar och regelbundna uppföljningar av målpuppfyllelse.

Revisionens efterfrågan av en kommunikationsstrategi för etablering och integration är viktig. Jag anser dock att den inte får kompliceras utan att den ska vara enhetlig med några alternativ som med fördel används mot olika målgrupper. Viktigast av allt är att kommunikationen med berörda invandrare inkluderar avsevärda skillnader mellan vårt samhällssystem och de samhällssystem varifrån många invandrare kommer. Varje liknande integrationsinsats bör utgå ifrån de värdegrunder som utgör grundstenar i det svenska samhället. Med fördel kan FNs analyskarta inkluderas i integrationsarbetet där skillnader mellan nationella kulturer beskrivs i värderingskartor.

I yttrandet lyfts handlingsplanen Gottsunda/Valsätra fram. Det är beklagligt att kommunen inte bättre förvaltade de kunskaper, erfarenheter och arbetsprocesser som för över tio år sedan arbetades fram i det framgångsrika projektet Gottsunda Factory. Kommunen var en av huvudmännen i projektet. På grund av att kommunen inte byggde vidare på de vetenskapligt fastställt framgångsrika arbetsmodeller som arbetades fram tappade kommunen mycket kompetens, engagemang, uppbyggda nätverk och processkunskaper som var väl dokumenterade. Då fanns också ett starkt lokalt näringslivsstöd för de viktiga insatserna att bättre och snabbare lotsa långtidsarbetslösa mot självförsörjning. Mycket av det utvecklingsbehov som revisionen efterlyser kan med fördel åtgärdas genom att återanvända mycket av de lärdomar som kommunen fick i projektet Gottsunda Factory.

I missivskrivelsen framgår ”Efter genomförd granskning är den sammanfattande bedömningen att kommunens arbete med att stötta nyanlända med uppehållstillstånd i allmänhet och ensamkommande ungdomar i synnerhet att integreras och etableras i samhället och arbetslivet i stort fungerar bra, men att det behöver utvecklas på ett par punkter. Då det i stor utsträckning saknas underlag för att avgöra i vilken mån dessa olika grupper är etablerade och integrerade, ligger bedömningen dock på en mer övergripande nivå.” Jag tycker att det är anmärkningsvärt att vi inte har några mått som mätbart kan indikera mer eller mindre framgångsrik integration. Enkla sådana mått borde vara hur väl de klarar eventuell skolgång och/eller om de har ett arbete som gör dem självförsörjande. Det är uppenbart att det behövs en bättre styrning och uppföljning för att uppnå en bättre etablering och integration än hittills.

I revisionsrapporten kan vi läsa att ”i maj 2019 var totalt 255 ensamkommande barn aktuella för insats från socialtjänsten: 15 % flickor och 85 % pojkar. Också bland de vuxna asylsökande var

andelen män betydligt högre än andelen kvinnor.” Jag tycker att det är viktigt att kommunen reflekterar över vilka särskilda utmaningar det innebär i integrationsarbetet att det är en så stor andel pojkar och män som kommit som asylsökande och ensamkommande de senaste åren.

Jag saknar i underlaget en reflektion över vad det innebär för Uppsala kommun att Uppsala tillhör de kommuner som hade störst antal ensamkommande år 2015 och 2016.

Det är anmärkningsvärt att en jämförelse mellan Uppsala och andra kommuner, baserad på integrationsnyckeltal som finns i kommun- och landstingsdatabasen Kolada, visar att Uppsala på många sätt har haft gynnsamma förutsättningar men sämre resultat än riksgenomsnittet och den genomsnittliga svenska kommunen med integrationen. Finns det någon reflektion över varför det är så? Bland annat har Uppsala tagit emot en högre andel högutbildade och en lägre andel lågutbildade flyktingar än många andra kommuner. Trots det tillhör Uppsala den fjärdedel av landets kommuner som uppvisar lägst resultat och/eller ligger sämre än riksgenomsnittet inom flera viktiga områden kopplade till etablering och integration. Finns någon reflektion över detta som jag kan ta del av?

Om jag förstår rätt finns inga bra informationskällor för att jämföra andelen egenbosatta flyktingar (EBO). Samtidigt beskrivs i rapporten att en framräkning av de asylsökande/inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem visar en andel som utnyttjat EBO i Uppsala kommun 2018 på 79 procent. Vad innebär det i absoluta tal? Har kommunen någon klar uppfattning om vilken bakgrund dessa personer har? Den typen av information har sannolikt stor betydelse för att integrationsarbetet ska förbättras.

Flera gånger lyfts det fram i rapporten att det finns betydande brister i styrning och samverkan mellan ansvariga aktörer, såväl kommunala som myndigheter och civilsamhället. Genom att professionellt arbeta i projektform borde avsevärda förbättringar snabbt kunna bli verklighet.

Jag tycker att revisionsrapporten tydligt visar att kommunstyrelsen genom Kommunledningskontoret kraftigt behöver förbättra styrningen, samordningen och uppföljningen av arbetet att förbättra etableringen och integrationen av invandrade krafter till Uppsala. Även om kommunen redan har för många övergripande styrdokument och policys är det i detta mycket viktiga arbete ett behov av att tydliggöra kommunens ambitioner inom etablerings och integrationsområdet. Inte minst finns ett behov av att skapa gemensamma definitioner som gör att kommunikationen mellan olika verksamheter kan underlättas. I den bästa av världar kommer detta att klargöras i den handlingsplan som förväntas presenteras inom kort.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande:

- Är det kommunstyrelsen som ska vara ägare av handlingsplanen för etablering och integration?
- Hur anser du att erfarenheterna och metoderna utvecklade i projektet Gottsunda Factory kan bidra i dagens viktiga integrationsarbete?
- Vilka mått anser du skulle kunna vara lämpliga för att mäta om kommunens integrationsinsatser är framgångsrika eller inte?
- Ser du några sociala problem med att en stor andel av asylsökande och ensamkommande varit och är pojkar/män?
- Finns det någon reflektion över varför Uppsalas integrationsnyckeltal i Kolada är sämre än i genomsnittliga kommuner Bland annat har Uppsala tagit emot en högre andel högutbildade och en lägre andel lågutbildade flyktingar än många andra kommuner. Trots det tillhör Uppsala den fjärdedel av landets kommuner som uppvisar lägst resultat och/eller ligger

sämre än riksgenomsnittet inom flera viktiga områden kopplade till etablering och integration. Finns någon reflektion över detta som jag kan ta del av?

- I rapporten beskrivs att en framräkning av de asylsökande/inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem visar en andel som utnyttjat EBO i Uppsala kommun 2018 på 79 procent. Vad innebär det i absoluta tal? Har kommunen någon klar uppfattning om vilken bakgrund dessa personer har avseende studier och kompetens?

Stefan Hanna
Kommunalråd

Kommunstyrelsen

Svar på interpellation kopplad till kommunrevisionens granskning av kommunens arbete med etablering och integration.

Stefan Hanna (-) har ställt ett antal frågor angående kommunens arbete med en ny handlingsplan för etablering och integration; vem som ska äga handlingsplanen, på vilket sätt har vi använt av oss erfarenheter från tidigare projekt, hur vi avser att ”mäta” integrationen osv.

Jag delar Stefan Hannas uppfattning om att det övergripande ansvaret för kommunens integrationsarbete bör ligga på kommunstyrelsen. Även om arbetsmarknadsnämnden spelar en viktig roll är min bedömning att hela kommunen måste ta ansvar och bidra för att nyanlända i Uppsala snabbare ska etablera sig på arbetsmarknaden och integreras i samhället.

Det är min ambition att vi inom kort ska kunna presentera en integrationsrapport i vilken det kommer att framgå vilka utmaningar Uppsala kommun huvudsakligen står inför avseende integrationen samt hur vi avser att mäta resultatet av vårt arbete. I rapporten finns även jämförelser mellan Uppsala och andra kommuner samt svar på Stefan Hannas övriga frågor.

Angående frågan om bakgrund på de asylsökande som har bott i Uppsala är vi väl medvetna om att en hög andel av dessa bodde i s.k. EBO. Vårt fokus är nu huvudsakligen på gruppen nyanlända dvs. de som har fått uppehållstillstånd och som har, eller ska påbörja sina nya liv här. Jag anser att vi har en bra uppfattning av hur den gruppen ser ut. Jag är också väl medveten om de utmaningar vi har framför oss avseende integrationen. Jag är rädd att dessa utmaningar blir än större på grund av den stigande arbetslöshet vi nu – med största sannolikhet – har framför oss. Att misslyckas med integrationen är inte ett alternativ för mig.

Caroline Hoffstedt (S)

Kommunalråd

Ökad ekonomisk press ger ökad stress i socialnämnden

Socialnämnden omsätter totalt ca 730 miljoner kronor och av dessa är ca 500 miljoner avsatta för myndighet barn och ungdom. Den största delen av de kostnaderna som avdelningen har är insatskostnader.

Om kostnaderna för myndighet barn och ungdom nästa år ökar i samma takt som 2019 så kommer det enligt en skrivelse som socialförvaltningen kommunicerat med sin personal att krävas ytterligare 50 miljoner. Antalet orosanmälningar var ca 900st bara under oktober.

I ett läge där verksamheten kräver ca 50 miljoner mer är kraven i verkligheten att minska kostnaderna med 18,5 miljoner. Ett ohållbart läge som stressar personalen på alla nivåer.

Utifrån den bakgrunden har vi uppfattat hur personalen på alla nivåer känner ökad press att leverera på styrets helt orimliga besparingskrav.

Jag vill därför fråga socialnämndens ordförande;

- Hur tänker ni från minoriteten att i fortsättningen hantera de orealistiska besparingskraven så att de inte leder till beslut som strider mot socialtjänstlagen?

Per-Olof Forsblom (v)
Tredje vice ordförande Socialnämnden

Socialnämnden

Datum:
2020-04-01

Svar på interpellation om konsekvenser av ökad ekonomisk press

Hur tänker ni från minoriteten att i fortsättningen hantera de orealistiska besparingskraven så att de inte leder till beslut som strider mot socialtjänstlagen?

De ekonomiska utmaningarna inom socialnämnden är och kommer även fortsättningsvis att vara fortsatt stora. För att socialnämnden och Uppsala kommunen ska nå det i kommunallagen lagstadgade kravet om en budget i balans i år och framöver, krävs fortsatta anpassningar och prioriteringar i nämndens verksamheter. Vi behöver fortsätta att effektivisera, ställa om och förändra i verksamheterna samt hitta alternativa insatser till lägre kostnader där så är möjligt. Detta gäller alla som arbetar inom socialnämndens verksamheter och omfattar såväl förtroendevalda som tjänstepersoner. Vi kan dessutom räkna med minskade skatteintäkter framöver till följd av effekterna av covid-19, som sannolikt kommer att påverka alla kommunens verksamheter.

Omställningar och effektiviseringar ska inte ske på bekostnad av de barn och ungdomar som är i behov av stöd från socialtjänsten. Är man i behov av stöd och har rätt till bistånd ska man få det. Det är dock skillnad i att beviljas bistånd och vilken typ av utförare som tillhandahåller insatsen. Vi behöver fortsätta utveckla vårt arbete med att välja olika insatser som är anpassade efter behovet. Socialnämnden har ramavtal och gör direktupphandlingar med olika leverantörer till olika priser, det är viktigt att arbeta för att insatserna är på rätt nivå och att kostnaderna är skäliga.

Arbetsbelastningen inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården, bl.a. till följd av det höga inflödet av orosanmälningar, är mycket ansträngd. En av nämndens största utmaningar är att säkerställa att barn och ungdomar får ett effektivt stöd utifrån sina behov trots den höga arbetsbelastningen. Möjligheterna att rekrytera och behålla kompetens har en direkt påverkan på arbetsmiljön och är därmed en avgörande faktor för att komma till rätta med den höga arbetsbelastningen.

Nämnden har ett uppdrag i mål och budget 2020–2022 att genomföra ett löne- och arbetsmiljölyft för att säkerställa rätt kompetens och åstadkomma förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för socialsekreterare. Som ett led i detta arbetar förvaltningen t.ex. för att medarbetarna ska ha konkurrenskraftiga löner för att öka förvaltningens möjligheter att rekrytera och behålla rätt kompetens. I den mån det behövs för att nämnden ska klara grunduppdraget, anlitar förvaltningen konsulter. Målsättningen på lång sikt är dock att öka grundbemanningen.

Eva Christiernin (S)
Ordförande i Socialnämnden

Interpellation angående familjehem och HVB-hem

Uppsala 2020-03-24

Att hjälpa barn och familjer i behov av stöd är en av kommunens viktigaste uppgifter, särskilt när det gäller frågan om placering utanför hemmet. Det är en stor fördel, både ekonomiskt men framförallt mänskligt, att placera dessa ungdomar i familjehem istället för på institutioner som Hem för vård och boende (HVB). På HVB finns det en överhängande risk att man lägger grunden för ett framtida utanförskap genom att samla ungdomar med en liknande problematik på samma plats.

För att säkerställa att det inte finns en brist på familjehem är det viktigt att regelbundet se över hur det fungerar och om det finns några utmaningar. Exempelvis vet vi att Uppsala kommun har fler konsultstödda/förstärkta familjehem än jämförbara kommuner, vilket är en väldigt dyr lösning. Är det motiverat? Vi vet också att familjehemmens arvoden skiljer sig kraftigt beroende på vilken huvudman man har, och att det inte är bra med varken för låg eller hög ersättning.

För ett par år sedan antogs riktlinjer i socialnämnden för att om möjligt något ensa de här ersättningarna. Det var ett steg i rätt riktning, men vi misstänker att detta bara gett effekt delvis.

Det har också upprepade gånger nämnts om möjligheten att anställa familjehem från kommunens sida, och därmed inte enbart låta familjer som upplåter sina hem för familjehemsplacerade barn förlita sig på arvode som enbart utbetalas under den tiden placeringen faktiskt äger rum.

Mot bakgrund av ovanstående frågor jag socialnämndens ordförande Eva Christiernin (S):

1. Hur många barn och ungdomar i Uppsala är idag placerade i familjehem (jourhem, familjehem och konsulentstödda / förstärkta familjehem) respektive HVB-hem (av olika typer, även exempelvis SIS), och vilka av dessa placeringar är i kommunens egen regi och vilka är externa?
2. Vad är resultatet / erfarenheterna av den senaste uppdateringen av riktlinjer för arvoden till familjehem?
3. Är socialnämnden beredd att låta Uppsala kommun anställa familjehem?

Jonas Segersam (KD)

Datum:
2020-04-14

Diarienummer:

Handläggare:

Version/DokumentID:

Svar på interpellation om familjehem och hvb

1. Hur många barn och ungdomar i Uppsala är idag placerade i familjehem (jourhem, familjehem och konsulentstödda / förstärkta familjehem) respektive HVB-hem (av olika typer, även exempelvis SIS)

Uppgifter från socialnämndens månadsstatistik för mars månad 2020.

Jourhem: 92

Familjehem: 185

Varav konsulentstödda externa familjehem: 126

Räknat i antal vårddygn så svarade de konsulentstödda familjehemmen under mars månad för ungefär hälften med 3781 dygn i konsulentstött vård mot 8205 vårddygn i familjehem och jourhem. Ungefär hälften av placerade barn och unga i konsulentstödda familjehem är äldre än 14 år.

HVB: Under mars månad 2020 var 48 barn och unga placerade på interna hvb och 100 på externa hvb, varav 24 på SiS.

HVB-placeringar används främst för äldre barn och unga över 18 år. Bakgrunden till en placering för den äldre åldersgruppen är ofta missbruk, kriminalitet eller annat socialt nedbrytande beteende. Behandlingshem med missbruk som huvudinriktning utgör därför en stor del av anlitade hvb. Utredningsplaceringar av föräldrars omsorgsförmåga genomförs också på hvb med förälder och barn. Uppsala har ett sådant utredningshem i egen regi; Brogården, men den resursen är inte tillräcklig och därför används även privata utförare. Den typen av hvb används också för akuta placeringar av barn i avvaktan på en familjehemsplacering. Hvb som är boende för ensamkommande barn och unga är numera en mindre andel av socialnämndens placeringar på hvb. Under mars månad hade nämnden 11 interna placeringar av ensamkommande och 13 externa.

2. Vad är resultatet / erfarenheterna av den senaste uppdateringen av riktlinjer för arvoden till familjehem?

Socialnämndens riktlinje för ersättning till uppdragstagare antogs av nämnden den 28 februari 2018 och har sedan dess uppdaterats ett par gånger utifrån förändringar av SKRs rekommendationer av ersättningar till familjehem och andra uppdragstagare. Riktlinjerna är främst avsedda att vara en hjälp i handläggning vid beslut om ersättningar vid olika uppdrag. Det är en del i nämndens kvalitetsarbete som syftar till likvärdiga bedömningar och beslut.

Riktlinjerna kan också ses som en del i ett samarbete mellan kommuner med att hålla en likvärdig ersättningsnivå. Samarbetet mellan kommunerna är viktigt vid rekrytering av bra familjehem. Den gemensamma bilden i Sverige är att rekrytering av familjehem har blivit svårare och att svårigheterna gäller främst rekrytering av familjehem till barn och ungdomar med svårare problematik.

Att ta hand om ett barn eller ungdom med psykosocial problematik är ett uppdrag som kräver engagemang, tid och tålamod. Ett familjehemsuppdrag innehåller en stor del ideellt engagemang och bör också vara så. Stödet till familjen från socialtjänsten är viktigt för att uppdraget ska fungera. För att kunna ge ett bra stöd har socialnämnden sett det som nödvändigt att anlita familjehemsföretag som kan ge fortlöpande handledning till familjehemmen. Socialnämnden har idag ungefär 120 pågående placeringar i konsulentstödda familjehem. Nämnden arbetar för att minska andelen konsulentstödda och istället ge den typen av handledningsstöd i egen regi. Svårigheter finns bl.a. med att de privata företagen kan ge en högre ersättning till kontrakterade familjehem än vad kommunen gör. För att komma åt det problemet gör socialnämnden en översyn av arvoderingen till familjehem med svårare uppdrag. Det handlar då om barn och unga som behöver mycket stöd och hjälp vilket påverkar familjens möjligheter till andra inkomster utöver familjehemsuppdraget. Kontraktering av jourhem är också en angelägen fråga för socialnämnden där det finns en priskonkurrens från privata aktörer.

Socialnämndens ansvar vid en placering i ett konsulentsstött familjehem är inte annorlunda än vid en placering där nämnden själv har rekryterat familjen. Socialnämnden har ansvar för att utreda familjehemmet och följa vården.

3. Är socialnämnden beredd att låta Uppsala kommun anställa familjehem?

Socialnämndens arbetsutskott uppdrog till förvaltningen att göra en utredning om det är möjligt att anställa familjehem. Förvaltningens utredning presenterades för arbetsutskottet i september 2019. Se **bilaga**.

Bestämmelser om familjehem regleras i socialtjänstlagen och socialtjänstförordningen. Ett familjehem är ett enskilt hem som på uppdrag av socialnämnden tar emot barn för stadigvarande vård och fostran eller vuxna för vård och omvårdnad och vars verksamhet inte bedrivs yrkesmässigt.

En placering av ett barn i en familj föregås av en utredning av socialnämnden om familjens lämplighet att ta emot barnet och insatsen följs upp av socialnämnden. Uppdraget att vara familjehem omfattar dygnets alla timmar.

Socialnämnden har ett aktivt arbete med att rekrytera familjehem. Vid rekryteringen är det viktigt att nämnden kan visa att familjehemmet kan få stöd och hjälp med svåra situationer. Den ekonomiska ersättningen är också en viktig del vid rekryteringsprocessen. Det är två delar som nämnden ser över för att anpassa utifrån familjehemmens behov.

Eva Christiernin (S)

Ordförande i Socialnämnden

Socialförvaltningen

Underlag till arbetsutskottet den 21 augusti

Datum:

2019-09-01

Diarienummer:

SCN-2019-0357

Handläggare:

Åsa Hedlund

Anställa familjehem

Bakgrund

Socialnämndens arbetsutskott har begärt en utredning om det är möjligt för socialnämnden att anställa familjehem.

Föredragning

Grundläggande förutsättningar

Bestämmelser om familjehem regleras i socialtjänstlagen och socialtjänstförordningen. Ett familjehem är ett enskilt hem som på uppdrag av socialnämnden tar emot barn för stadigvarande vård och fostran eller vuxna för vård och omvårdnad och vars verksamhet inte bedrivs yrkesmässigt. Arbetet med att ta hand om individer för vård sker på uppdragsbasis och inte i anställningsform i enlighet med gällande bestämmelser. Det saknas kollektivavtal som reglerar familjehems ersättningar och arbetsinsatser. Familjehemmet kan inte lämna uppdraget vidare till annan fysisk eller juridisk person, då det är knutet till den eller de personer som socialnämnden har utrett och bedömt vara lämpliga för ett visst barn. Av SKL:s rekommendationer följer att uppdraget att vara familjehem inte är semestergrundande och att det inte berättigar till tjänstepension. Arvodet är dock såväl sjukpenning- som pensionsgrundande. Det innebär att socialnämnden t.ex. inte ska betala sjuklön under de första fjorton dagarna av en sjukperiod eftersom det inte föreligger något anställningsförhållande. En familjehemsförälder ska istället sjukanmäla sig direkt till försäkringskassan för att få sjukpenning.

Att anställa ett familjehem skulle i teorin medföra att medarbetare anställs dygnet runt, året om. Eftersom familjehem i nuläget inte omfattas av några kollektivavtal ska de generella arbetsrättsliga regler som t.ex. reglerar arbetstagares arbetstid, arbetsmiljö, anställningsskydd också ska tillämpas på familjehem. Samtliga anställda inom Uppsala kommun ska omfattas av kollektivavtal. Eftersom det i nuläget inte finns något sådant avtal för familjehem, skulle anställning av familjehem dessutom kräva att kollektivavtal tecknas. Det förutsätter dock att SKL eller annan part har förhandlat fram ett sådant avtal.

Arbetsid

Hur arbetstiden får förläggas styrs av arbetstidslagen och centrala eller lokala kollektivavtal. Då familjehem räknas som uppdragstagare finns dock inga kollektivavtal utan de generella arbetsrättsliga reglerna om arbetstid gäller. Arbetstidslagen ger ett skydd för hur till exempel medarbetares raster, dygnsvila och veckovila ska förläggas. Av Uppsala kommuns information kring arbetstid framgår att den normala arbetstiden för heltidsanställda är 40 timmar per helgfri vecka. Om arbete även utförs på helgdagar gäller vanligtvis en arbetstid på i genomsnitt 38 timmar och 15 minuter per vecka. För lärare, dygnstjänstgörande personal inom räddningstjänsten och vissa grupper inom vården gäller särskilda heltidsmått. Alla medarbetare ska ha rast efter som mest fem timmars arbete, dygnsvila om minst 11 timmar och veckovila om minst 36 timmar. Det finns också bestämmelser som reglerar hur mycket jour och övertid en medarbetare får arbeta. Reglerna kring arbetstid är skyddsregler som både arbetsgivare och medarbetare är skyldiga att följa.

Gällande bestämmelser om arbetstid ger inte utrymme för en arbetsgivare att anställa en medarbetare under sådana förutsättningar som gäller för familjehem. Ett anställningsförfarande skulle sannolikt kräva att flera familjehem arbetar med ett ärende genom t.ex. schemaläggning av arbetstiden. Även vid schemaläggning finns det dock bestämmelser som styr hur arbetstiden får förläggas när det t.ex. gäller dygns- och veckovila och hur arbetstagaren ska informeras om sitt schema m.m.

Anställning

Kommunen måste också följa de bestämmelser som gäller kring arbetstagares anställning enligt bl.a. lagen om anställningsskydd (LAS). Huvudregeln i LAS är att ett anställningsavtal gäller tillsvidare om inget annat har avtalats.

En uppsägning från arbetsgivarens sida måste alltid ha saklig grund, vilket kan vara personliga skäl eller arbetsbrist. Uppsägning av personliga skäl kan bli aktuellt vid olika typer av allvarig misskötsamhet som t.ex. brottslighet, olovlig frånvaro eller arbetsvägran. Den vanligaste sakliga grunden för uppsägning är dock arbetsbrist. Det är i princip arbetsgivaren som avgör när arbetsbrist uppstår, men arbetsgivaren måste överväga alternativ för att undvika uppsägningar på denna grund och följa LAS regler om turordning utifrån anställningstid. Uppsägningstiden för den som själv säger upp sig från arbetet är enligt LAS en månad.

Arbetsmiljö

Alla anställda inom Uppsala kommun omfattas av arbetsmiljölagen, som har till ändamål att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Arbetsgivare och arbetstagare ska samverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet för att åstadkomma en god arbetsmiljö. En anställning av familjehem, som har sin huvudsakliga arbetsplats i sitt eget hem, skulle också omfattas av de arbetsmiljörättsliga regler som gäller. Det skulle t.ex. innebära att arbetsgivaren behöver genomföra skyddsronder etc. i medarbetarnas hem i syfte att säkerställa att arbetstagaren inte utsätts för ohälsa eller olycksfall. En utgångspunkt är att allt sådant som kan leda till ohälsa eller olycksfall ska ändras eller ersättas så att risken för ohälsa eller olycksfall undanröjs. Det är dock svårt att säga hur detta arbetet skulle gå till i praktiken.

I sammanhanget bör även nämnas att kommunen som arbetsgivare har försäkringar tecknade för sina anställda. För ett anställt familjehem skulle kommunen behöva

teckna en försäkring som omfattar att arbetet huvudsakligen utförs i medarbetarens hem.

Förutsättningar inom socialförvaltningen i Uppsala kommun

Inom socialförvaltningen i Uppsala kommun kan barn och ungdomar samt deras familjer få stöd i form av familjehem, förstärkt familjehem och förstärkt jourhem. Ett jourhem eller familjehem tar emot ett barn eller en ungdom i sitt hem, antingen under en period av barnets liv eller under hela uppväxten. Barn kan placeras i jourhem eller familjehem av olika skäl. Vanliga orsaker är att barnets föräldrar har svårt att ge sina barn en bra omsorg på grund av exempelvis missbruk, psykisk ohälsa eller svåra konflikter. En annan vanlig orsak är att en ungdom kommit till Sverige på egen hand och inte har sina föräldrar i Sverige.

Ett familjehem är ett komplement till barnets egna föräldrar och är en privatperson som tar emot ett barn eller ungdom i sitt hem under en längre tid, ibland under hela barnets uppväxt. Att vara familjehem innebär att stötta barnet eller ungdomen både praktiskt och känslomässigt, till exempel i kontakten med föräldrar, syskon och andra viktiga personer i barnets omgivning. Det innebär också att kunna hjälpa till med skolarbete, fritidsaktiviteter, umgänge med vänner och i kontakter med hälso- och sjukvård.

Ett jourhem tar emot ett barn eller ungdom i sitt hem under en begränsad tidsperiod. Under perioden utreder socialtjänsten barnets behov och fattar ett beslut om vilken typ av stöd som barnet och dess familj behöver. Ett jourhem tar emot barn eller ungdomar i ett akut läge och får nödvändig information om barnets situation. Barnet ska om möjligt ha fortsatt kontakt med sina föräldrar, syskon och andra viktiga personer.

Grundtanken med de förstärkta formerna är att de ska kunna ta emot komplexa ärenden. Den förstärkta familjehemsvården infördes i kommunen 2006, med målsättningen att dessa hem skulle ta emot svårare och mer omfattande uppdrag mot en ersättning som bl.a. innehåller ett grundarvode. Familjehemmet får grundarvodet oavsett om den placerade individen har behov av ett utökat stöd eller inte. Detta har inte varit kostnadseffektivt sett till de behov av stöd som individerna har.

Generellt är det en utmaning att rekrytera familjehem, vilket även gäller konsulentstödda. Förvaltningen har observerat att ärendena har blivit mer komplexa och att det som efterfrågas av familjehemmen framförallt är ett utökat handledningsstöd. En omställning har därför nyligen skett inom socialförvaltningens förstärkta familjehemsvård. Den syftar till att bättre möta de behov som familjehemmen och individerna har och efterfrågar, så att omfattande handledningsstöd och ersättning till dem tydligare ska erbjudas då behov finns. Genom att vara flexibel med stöd såväl i form av omfattande handledning som ekonomisk ersättning, kan verksamheten bättre möta de behov familjehemmen har.

Socialförvaltningen

Kaisa Björnström
Direktör

Interpellation angående familjerådgivningen

Uppsala 2020-03-24

I dessa tider är det tydligare än någonsin hur viktiga familjer och civilsamhället är för att vi ska få allt att fungera. När familjer utsätts för större påfrestningar blir det också mer angeläget att arbeta för att säkerställa en av de viktigaste friskfaktorerna för barn, att behålla en god relation med båda föräldrarna / vårdnadshavarna. Kommunen skulle kunna göra mer för att förebygga negativa relationsbrott.

År 2016 lämnade Kristdemokraterna in en interpellation angående förändringarna inom familjerådgivningen. Då hade kommunen precis återtagit verksamheten i egen regi från en privat aktör, och på frågan om det återtagandet inneburit längre köer och sämre tillgänglighet blev svaret: ja. Trots detta gav det dåvarande rödgröna styret följande motivering till att fortsätta driva verksamheten i egen regi:

”Om människor, som vänder sig till familjerådgivningen, får beskedet att företagets avtal med kommunen inte tillåter fler samtalstimmar är det en situation som varken är bra för kommunen eller verksamhetens klienter. Familjerådgivningen i egen regi kommer att kunna erbjuda stöd på samma grunder under hela året. (...) När verksamheten drivs i egen regi ökar möjligheterna att säkerställa att personalen har rätt kompetens, samtidigt som vi följer upp och kvalitetssäkrar arbetet.”

Men fortfarande, fyra år senare, dras familjerådgivningen med väntetider på ungefär tre månader. Tillgängligheten har således inte blivit bättre, och Uppsalas familjer får fortfarande inte det stöd vi har konstaterat att de har rätt till. Man skulle till och med kunna kalla det politiska beslutet för ett misslyckande.

Nu talas också om att dra in familjerådgivningen som Uppsala erbjudit Östhammars och Tierps kommuner för att kunna säkerställa servicen för de egna medborgarna. Det är helt fel väg att gå. Så länge vi får betalt för att utföra en tjänst borde vi i så fall utöka utbudet så att vi även fortsättningsvis kan säkerställa servicen för både våra egna kommunmedborgare, som för andra kommuner som gärna delar Uppsala kommuns stordriftsfördelar i både det här sammanhanget och i andra.

Om det huvudsakliga problemet var att kommunen hade begränsat aktörens samtalstimmar, och därefter inte tilläts ta emot fler familjer trots att det fanns en kö, så hade ett ansvarsfullt

styre exempelvis kunnat överväga att utöka dem i avtalet istället för att återta verksamheten.

Mot bakgrund av ovanstående frågor jag Socialnämnden ordförande Eva Christiernin:

1. Hur lång väntetid är det i dagsläget till familjerådgivningen?
2. Är S L MP redo att ompröva beslutet att enbart erbjuda familjerådgivning i egen regi?
3. Hur kvalitetssäkrar kommunen familjerådgivningen i egen regi, och hur mäts kompetensen?
4. Kan vi även fortsättningsvis erbjuda grannkommuner att mot betalning ta del av Uppsala kommuns familjerådgivning?

Jonas Segersam (KD)

Datum:
2020-04-14

Diarienummer:

Handläggare:

Version/DokumentID:

Svar på interpellation om familjerådgivning

1. Hur lång väntetid är det i dagsläget till familjerådgivningen?

Kommunens familjerådgivning har under de senaste åren sett en kontinuerlig ökning av efterfrågan på familjerådgivande samtal. Ökningen har inneburit en växande väntetid för ett första samtal. Under 2019 och 2020 har kötiden vuxit till närmare sex månader. Det är naturligtvis otillfredsställande med en så lång kötid. För att minska väntetiden har ytterligare en familjerådgivare anställts tillfälligt. En ny metod testas med tonvikt på kortare insatser. Metoden kallas EsIT (ett samtal i taget) och har fokus på att snabbt erbjuda en tid för samtal samt att fokusera på det som är aktuellt för paret just nu. Metoden började användas den 2 mars i år. Med EsIT erbjuder familjerådgivningen ett samtal med kort väntetid.

2. Är SL MP redo att ompröva beslutet att enbart erbjuda familjerådgivning i egen regi?

Familjerådgivningen ska enligt socialtjänstlagen erbjudas av kommunen som en service. Det är inte närmare angivet i lagstiftningen hur verksamheten ska utformas. Att insatsen inte kan behovsprövas innebär en svårighet vid anlitan av en privat utförare. Vid tidigare avtal med privat utförare för kommunal familjerådgivning i Uppsala så gjordes en begränsning med ett begränsat antal samtal per år som ersattes av kommunen. Utfallet av avtalet blev att antalet samtalstimmar som ersattes av kommunen tog slut redan i oktober/november och året fick avslutas med stängd familjerådgivning. En verksamhet i egen regi ger en större möjlighet till insyn i hur efterfrågan på insatsen ser ut och hur verksamheten kan kvalitetssäkras i fråga om volym och innehåll.

3. Hur kvalitetssäkrar kommunen familjerådgivningen i egen regi, och hur mäts kompetensen?

Familjerådgivarna i Uppsala är samtliga utbildade familjerådgivare eller psykoterapeuter. Vid en nyanställning är den typen av utbildning ett krav för anställning. Familjerådgivarna följer upp varje samtal med frågor om kvaliteten på samtalet till medverkande personer efter varje genomfört samtal. Det är en del i metodiken och viktig för att fånga upp synpunkter för förbättringar. Ytterligare synpunkter på verksamheten kan lämnas via uppsala.se. Regelbunden handledning av

extern handledare för familjerådgivarna är en viktig del i arbetet för att erbjuda rådgivande samtal av god kvalitet.

En effekt av kvalitetsarbetet på familjerådgivningen är införandet av metoden EsIT med syftet att korta väntetiderna och att erbjuda fler familjerådgivning.

4. Kan vi även fortsättningsvis erbjuda grannkommuner att mot betalning ta del av Uppsala kommuns familjerådgivning

Socialnämnden beslutade i februari 2020 att vid årsskiftet avsluta samarbetet om familjerådgivningen med Östhammars och Tierps kommuner.

Eva Christiernin (S)

Ordförande i Socialnämnden

Interpellation: pensioner och klimatavtryck

Uppsala kommuns pensionsavsättningar utgör stora belopp. Var pensionspengarna placeras är avgörande möjligheterna att ställa om till ett ekologiskt hållbart samhälle. Det handlar om investeringar i verksamheter som främjar uttag och användning av fossila råvaror, och investeringar för påskyndande av utvecklingen mot ett fossilfritt samhälle.

Uppsala kommuns anställdas lön går delvis till en avgiftsbestämd ålderspension där den anställde själv får välja vilket bolag som ska administrera den, vilket görs via Pensionsvalet/KPA. Förvalsalternativet för kommunalt anställda är KPA traditionell försäkring.

Uppsala kommun har begränsade möjligheter att påverka placeringen av pensionspengarna och förmedlar endast tjänstepensionspremier, utan det styrs i stor utsträckning via SKR. Kommunen kan dock på olika sätt göra påtryckningar på SKR för att minska pensionsavsättningarnas klimatavtryck.

Med anledning av detta frågar jag kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

- Gör kommunens idag några ansatser att minska klimatavtrycket sett till samtliga placeringar, inklusive avsättningar till pensionsfonder?
- Gör kommunen i dagsläget påtryckningar på SKR för att divestera i fossila bränslen?
- Gör kommunen i dagsläget påtryckningar på SKR för att det i SKR:s etiska investeringskriterierna ska inbegripas att minska klimatavtrycket?
- Gör kommunen i dagsläget påtryckningar på SKR för att KPA Pensions placeringpolicy ska minska klimatavtrycket?
- Arbetar kommunen idag på något vis för att kommunens anställdas pensioner inte ska bidra till växthusgasutsläpp? Om så, på vilka sätt?
- Arbetar kommunen idag på något vis för att kommunens anställdas pensioner ska främja ett ekologiskt hållbart samhälle? Om så, på vilka sätt?

Lovisa Johansson (F!)

Interpellationssvar

Datum:
2019-05-18

Diarienummer:

Svar på interpellation om pensioner och klimatavtryck

Lovisa Johansson (FI) ställer ett antal frågor pensioner och klimatavtryck i en interpellation.

Uppsala kommun har satt av kapital till Uppsala Läns Pensionsstiftelse. Pensionsstiftelsen är en stiftelse som ägs av sitt eget ändamål, vilket är att trygga det pensionsåtagande som kommunen valt att göra genom att sätta kapital i stiftelsen. Stiftelsens placeringsriktlinjer fastställs av stiftelsens styrelse. De första placeringsriktlinjerna som styrelsen i stiftelsens antog har varit för beredning i kommunfullmäktige där kommunfullmäktige rekommenderade styrelsen att anta de riktlinjer som presenterades. Styrelsen i pensionsstiftelsen har därefter justerat riktlinjerna för att stiftelsen ska följa de intentioner som de kommuner som har placerat kapital i stiftelsen har. Det medför till exempel att placeringarna i stiftelsen ska vara fossilfria (kol, olja gas).

Stiftelsens placeringar vidare anpassas till andelsägarnas etiska normer och riktlinjer.

Nedan är gällande etiska riktlinjer för pensionsstiftelsen:

”Stiftelsens placeringar skall vid var tid anpassas till andelsägarnas etiska normer och riktlinjer. Det innebär att alla placeringar skall göras med beaktande av miljökonsekvenser och mänskliga rättigheter enligt FNs och ILOs konventioner. Placeringar i verksamhet med tillverkning, distribution eller marknadsföring av vapen, tobak, alkohol, pornografi skall undvikas. Gränsdragningsproblematiken kan emellertid bli mycket svår och omfattande. Många företag är underleverantörer eller har en mycket liten del av sin omsättning i sådan verksamhet. Placeringar ska inte ske i fonder som består av bolag vars omsättning kommer från fossila bränslen (kol, olja och gas). Om Styrelsen finner att någon placering strider mot stiftelsens etiska normer och kriterier och inte kan försvaras skall detta i första hand påtalas för bolaget eller förvaltaren. Sker ingen skyndsamt rättelse skall placeringen avyttras.”

Interpellanten ställer även ett antal frågor hur kommunens påverkansarbete riktat mot SKR / KPA Pension är och har varit. Och när det gäller just kopplingen pensionsplaceringar och klimatavtryck känner jag inte till något påverkansarbete från Uppsala kommun. Däremot ingår flera av kommunens förtroendevalda i olika befattningar i SKR:s styrelse och beredningar, inklusive undertecknad. Så jag tar med mig frågorna i det framtida arbetet i SKR.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Interpellation: Utvecklingsarbete mot våld

På socialnämndens sammanträde 25 september fick förvaltningen i uppdrag att kartlägga kommunens arbete med våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, våld mellan kriminella och ungdomsbrottsvåld. Kartläggningen ska leda till ökad kunskap om lagar, konventioner, förordningar och aktuell forskning i ämnet. Socialförvaltningen ska säkerställa arbetet med att möta personer som upplever våld.

Socialförvaltningen ska vid ett beslut rapportera resultatet av kartläggningen till socialnämnden i februari.

Utifrån kartläggningen ska ett utvecklingsarbete ska påbörjas vilket på sikt har som mål att Uppsala kommun ska tillhöra en av de bästa kommunerna när det gäller arbetet med personer som på något sätt upplever eller utövar våld. Målet är att socialtjänsten ska ha ett systematiskt, rättssäkert, forskningsbaserat och kvalitetsbaserat arbetssätt i alla ärenden som rör våld, oavsett om det rör sig om ett utredningsförfarande eller stödinsatser.

Jag frågar Socialnämndens ordförande Eva Christiernin:

- Kommer det vid framtagandet av utvecklingsarbetet att finnas med ett perspektiv av kopplingen mellan maskulinitet och våld?
- Kommer det att finnas med tydliga intersektionella perspektiv?
- Kommer diskrimineringsgrunder att tas till hänsyn vid framtagandet av utvecklingsarbetet?
- Hur planerar kommunen synliggöra våldet som görs mot transpersoner, med bakgrund av att statistik baseras på juridiskt kön?

Lovisa Johansson (F!)

Socialförvaltningen

Handläggare:

Interpellation: Utvecklingsarbete mot våld

Kommer det vid framtagandet av utvecklingsarbetet att finnas med ett perspektiv av kopplingen mellan maskulinitet och våld?

Ja, men utvecklingsarbetet har inte påbörjats ännu eftersom utredningen är pågående.

Kopplingen mellan maskulinitet och våld utgör en viktig grund för hur vi kan förstå våldsutövande pojkar och män och förståelsen är viktig för hur vi idag och även i ett framtida utvecklingsarbete bäst ska utforma våra insatser till olika grupper.

Kommer det att finnas med tydliga intersektionella perspektiv?

Ja, för att kunna erbjuda ett jämlikt stöd till alla utsatta för våld i en nära relation har vi ett ansvar att erbjuda adekvata stödinsatser utifrån individuella behov. Att anlägga intersektionella perspektiv på förvaltningens arbete i våldsrelaterade ärenden har därför varit en av utgångspunkterna i kartläggningen.

Kommer diskrimineringsgrunder att tas till hänsyn vid framtagandet av utvecklingsarbetet?

Utvecklingsarbetet har inte påbörjats ännu eftersom utredningen är pågående men självklart ska diskrimineringsgrunderna innefattas i ett utvecklingsarbete.

Hur planerar kommunen synliggöra våldet som görs mot transpersoner, med bakgrund av att statistik baseras på juridiskt kön?

Redan idag lyfts det våld som transpersoner utsätts för i våra befintliga styrdokument; program och handlingsplaner. Vi har också ett samarbete med Uppsala tjej- och transjour.

När det gäller statistiken så pågår det ett arbete med att utveckla statistiken. Alla berörda enheter kommer få en kompletterande fråga för hur vi hanterar målgruppen transpersoner idag och vad det finns för utvecklingsbehov.

Eva Christiernin (S)

Ordförande i Socialnämnden

Interpellation om kontanter

Kontanterna togs länge för givna och skyddsåtgärder var knappast aktuella. Med den nuvarande teknikutvecklingen går vi emellertid med stormsteg mot det kontantlösa samhället. Det är dåligt av minst tre skäl: 1.) Många äldre har inte vant sig vid det digitala samhället. Det är inte heller rimligt att kräva av våra medborgare att de i hög ålder helt ska ändra sitt beteende. 2.) Integritetsskäl: att varje transaktion görs potentiellt spårbar är ett allvarligt hot mot den personliga integriteten. 3.) Samhällets sårbarhet ökar, då alla transaktioner är beroende av Internetuppkoppling.

Riksdagen har antagit lagstiftning för att tvinga banker att tillhandahålla kontanter.¹ Den förutvarande landshövdingen Björn Eriksson uppmärksammade härförleden i Dagens Samhälle, att det finns kommunala verksamheter som vägrar ta emot kontanter, trots att de enligt lag är därtill förpliktade.²

Med anledning av ovanstående vill jag fråga kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

- Finns det kommunala verksamheter i Uppsala som ej tar emot kontanter?
- ~~Vad gör kommunen för att uppmuntra användning av kontanter?~~

Uppsala den 15/4 2020

Simon O. Pettersson
Ersättare SD

1. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/skyldighet-for-kreditinstitut-att-tillhandahalla_H701FiU29

2. <https://www.dagenssamhalle.se/debatt/aven-myndigheter-maste-respektera-lagar-och-regler-28525>

Interpellationssvar

Datum:
2019-05-18

Diarienummer:

Svar på interpellation om kontanter

Simon O Pettersson (SD) ställer frågor om hur kommunen ser på kontanthantering.

Det finns verksamheter i kommunen som inte tar emot kontanter. Ett exempel är träffpunkter inom äldreverksamhet som även diskuterats i insändare i media. Inom träffpunkterna var kontanthanteringen så omfattande att den uppfattades som ett problem av medarbetare och ansvariga chefer. En effektiv och säker hantering av kontanter kräver stora resurser. Kontanthantering tvingar därför fram omprioritering av resurser från andra områden som anses tillföra större nytta för målgruppen. Kommunens verksamheten gör alltid prioriteringar.

I vissa dagliga verksamheter har kontantanvändning tvärtemot uppmuntrats och varit en del i träningen och utvecklingen för brukarnas förmåga och självständighet. I takt med att kontanternas roll i samhället minskat, har fokus på kontanter som träningsredskap också minskat även om det fortfarande förekommer.

I samtal och information om civil beredskap där kommunen deltagit har nyttan av att i ett hushåll ha tillgång till begränsad mängd kontanter i ett scenario av kris sannolikt lyfts.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Ingen ska behöva bli sjuk av sitt jobb

Att en kollega är borta till följd av en sjukskrivning orsakad av stress är inte en ovanlig upplevelse för många idag. Arbetsmarknaden i stort, den offentliga sektorn i synnerhet, och framförallt kommunerna brottas med sjukskrivningar orsakad av stress, hög arbetsbelastning, och bristande arbetsmiljö. Och det är framförallt kvinnor som drabbas.

Det är i kvinnodominerade yrken inom den offentliga sektorn där underbemanning, besparingar som leder till ökat arbetstempo, och andra faktorer gör att sjukliga stressnivåer påträffas.

Enligt Akademikerförbundet SSR:s senaste undersökning anger tre av fyra socialsekreterare i Uppsala och Gävleborg att deras arbetsbelastning är för hög. Två av tre socialsekreterare som deltog i undersökningen har under de senaste två åren funderat på att byta jobb till ett annat yrke. 92 procent av socialsekreterarna och socionomer som deltog i undersökningen är kvinnor.

Akademikerförbundet menar att deras medlemmar måste ha rätt förutsättningar för att kunna genomföra sin uppgift, alltså att mer medel sätts in för att motverka för hög arbetsbelastning och bristande resurser.

Den höga arbetsbelastningen, bristande arbetsmiljö, och höga nivåer av negativ stress som rapporteras av socialsekreterare är ett problem som drabbar främst kvinnor. Andra kvinnodominerade välfärdsyrken brottas med liknande problem med resultatet att många kvinnor tvingas sjukskriva sig. Under 2019 rapporterade arbetsmiljöverket om skillnader mellan mäns och kvinnors sjukskrivningar, där kvinnor sjukskrivs 30 procent mer än män med liknande befattningar. Kvinnor blir sjuka av sina jobb och av det ojämställda arbetslivet.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till Socialnämndens ordförande Eva Christiernin:

- Anser mittenstyret att situationen som beskrivs ovan är ett jämställdhetsproblem?
- Vad avser mittenstyret göra för att förbättra arbetsmiljön för kvinnor som jobbar inom välfärden i allmänhet och inom socialtjänsten i synnerhet?

Tobias Smedberg (v)

2020-04-15

Interpellation om strukturerad ekonomisk styrning och rimligt ansvarsutkrävande

Bakgrund:

I samband med att Uppsala kommuns ordförande för kommunstyrelsen aktiverade Krisledningsnämnden fattades ett antal beslut om viktiga lättnader för berörda lokala näringsidkare. Beslut som att erbjuda bättre villkor för hyresgäster, inga kostnader för markupplåtelse för uteserveringar, i princip gratis cityparkering med mera. Flera av dessa beslut var rekommendationer från Krisledningsnämnden eftersom bolagen styrs enligt Aktiebolagslagen, ägardirektiv och relevanta bolagsstyrelser. När liknande beslut fattas, och kommuniceras ut till Uppsalaborna, är det viktigt att säkerställa korrekt verkställighet av dessa önskingar. Formellt påverkas dessa bolags kassaflöden och resultatkrav. Beroende av vilka beloppsmandat verkställande ledningar i bolagen har krävs styrelsebeslut som backar upp dessa önskade beslut. Formellt utgår jag ifrån att de styrelsebesluten då inkluderar en tydlig bedömning av vilken likviditets och resultatpåverkan besluten uppskattas få. På Kommunstyrelsen möte den 15/4 klargjordes att kommunledningskontoret inte än hade följt upp hur önskemålen från Krisledningsnämnden följts upp av berörda bolag. För att säkerställa en professionell ekonomistyrning, och möjligheten att utkräva rimligt ansvar för bolagens verksamhet, krävs även formell snabb hantering inom Uppsala kommuns omfattande företagsverksamhet i samband med att en Krisledningsnämnd agerar.

Utifrån ovan frågar jag kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

- Har, och i så fall när, USABs styrelse fattat beslut om att revidera sina resultatkrav på berörda dotterbolag om de vidtar de åtgärder Krisledningsnämnden önskat?
- Har relevanta bolagsstyrelser fattat beslut om att hörsamma de önskade beslut som Krisledningsnämnden önskat?
- Från vilken tidpunkt har dessa önskade åtgärder i så fall verkställts av berörda bolag och när kommunicerades det till relevanta företagare?
- Hur avser du att förbättra beslutsprocessen i förhållande till kommunens bolag, som ska verka i linje med Aktiebolagslagen, när en Krisledningsnämnd önskar snabba beslut som påverkar bolagens möjligheter att uppfylla sina uppdrag?

Stefan Hanna

Kommunalråd

Kommunstyrelsen

Svar på interpellation strukturerad ekonomisk styrning och rimligt ansvarsutkrävande

Stefan Hanna (-) har ställt ett antal frågor om krisledningsnämndens rekommendationer till kommunens bolag under inledningsfasen av pandemin.

Krisledningsnämnden har i beslut rekommenderat bolagens styrelser att fatta motsvarande beslut. Merparten av dessa beslut har en likviditetspåverkan i bolagen, exempelvis så som att förlänga betalningsvillkor från 30 dagar till 90 dagar eller att skyndsamt betala leverantörsfakturor. Den likviditetspåverkan som detta medför kan, om behov föreligger, hanteras genom en utökning av bolagets koncernkontokredit. Utökningen administreras av kommunens internbank och kommunens finanschef har delegation att besluta om en sådan utökning. En utökning av koncernkontokrediten medför en högre avgift för bolaget, en högre finanskostnad. I och med att kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav är "Resultat före finansnetto" kommer inte en högre avgift för en utökad koncernkontokredit påverka utfallet i jämförelse med resultatkravet.

Ett annat beslut som krisledningsnämnden fattat och rekommenderat bolagen att följa är att påskynda investeringar. Investeringar redovisas i balansräkningen och påverkar inte resultatet.

Krisledningsnämnden har även beslutat om att under en period sänka parkeringsavgifterna i centrala Uppsala. Styrelsen i Uppsala Parkerings AB har på krisledningsnämndens rekommendation fattat motsvarande beslut. Den lägre parkeringsavgiften påverkar intäkterna i Uppsala Parkerings AB och regleras genom motsvarande sänkning av den avtalade ersättning som Uppsala Parkerings AB årligen betalar till Uppsala kommun. Genom den regleringen påverkas således inte Uppsala Parkerings AB av krisledningsnämndens beslut.

Flera av de kommunala bolagen påverkas emellertid väsentligt av pandemin, framför allt genom stora intäktsbortfall. Intäktsbortfallen är en direkt följd av myndigheternas rekommendationer samt att Uppsalaborna arbetar hemifrån och håller social distans. Möten och evenemang har fått ställas in, hyresreduktioner har lämnats till utsatta näringsidkare, verksamheter har fått stänga och färre bilister har ett behov av parkerar sina bilar. Den direkta resultatpåverkan av pandemin följs separat och redovisas av alla bolag som en så kallad jämförelsestörande post. Genom en sådan särredovisningen kan bolagens resultat följs upp mot kommunfullmäktiges beslutade resultatkrav.

Utifrån de beslut som krisledningsnämnden fattat bedöms det således inte just nu finnas något skäl till att justera kommunfullmäktiges beslutade resultatkrav.

Krisledningsnämndens beslut har skyndsamt vidarebefordrats till samtliga verkställande direktörer i bolagen, som tagit besluten till sina respektive styrelser för vidare hantering. Bolagen har därefter hanterat frågan i syfte att agera i linje med krisledningsnämndens rekommendation och i enlighet med aktiebolagslagen eller annan lagstiftning, såsom lagen om allmännyttiga bostadsbolag/lagen om allmänna vattentjänster. Bolagen har sedan återkopplat till kommunledningskontoret, vilka åtgärder som vidtagits, merparten har skett genom skriftlig återkoppling. Bolagen har även kommunicerat till berörda kunder/näringsidkare.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande